

Naciai Lietuvoj organizuoja “batalijonus”

Naciams ten nepasisekė lietuvius patraukti “išlaisvinimo” armijon

Tad dabar lietuviai organizuojami į “inžinierių batalijonus”

LONDONAS (O N A). — Nacių Transocean žiniomis, paskutiniiais laikais Lietuvoje naciai atsiskė nuo savo planų rekrutuoti lietuvius vadinamom “išlaisvinimo” armijon ir tuojau ėmėsi lietuvius organizuoti į “inžinierių batalijonus” tarnybai vokiečių armijoje.

Vokiečių spauda rašo, kad tie lietuvių “batalijonų” kareiviai vilkėsia vokiškas uniformas su specialiais ženklais. Naciai skelbia, kad kurie lietuviai įstosia į tuos “batalijonus,” paskiau jie nebus šaukiami privalomajon darbo tarnybon.

Naciai atsiskė lietuvius šaukti ir imti minėton “išlaisvinimo” armijon, kadangi prieš tai visi lietuviai griežtai pasipriešino ir rengėsi į sukilimus.

Sakoma, lietuviai dabar taip pat griežtai priešinas nacių žygiams jaunus vyrus imti į tuos “inžinierių batalijonus.” Daug jaunų vyrų slapstosi, veikia partizanų grupės, vykdomas sabotazas ir kitais įvairiais būdais kovojava prieš nacių.

Pabaltijo kraštuose švaistosi buvę sovietų armijos gen. A. A. Vlasov. Anot nacių, jis pakliuvęs vokiečių nelaisvėn, perėjęs vokiečių pusėn ir nusprendęs bendrai su vokiečiais kariauti, kad Rusiją išlaisvinti iš bolševikizmo.

Sis generolas visose vokiečių okupuotose Rusijos teritorijose bandęs organizuoti vyrus “išlaisvinimo” armijon. Kiek žinoma, niekur jis neturėjo pasisekimo. Tad atsibeldė į Pabaltijį ir čia imasi organizuoti vyrus.

Rygoje kalbėdamas, jis tačiau išplepėjo, kad jo “išlaisvintai” naujai Rusijai turi priklausyti ir Pabaltijo kraštai. Girdi, visos nacionalybės turėsią pilną laisvę “naujoje” Rusijoje, išėmus žydus.

Dėl to kilo dar didesnis juvo nepasitikėjimas ir kaip latviai, taip lietuviai ir estai jį stačiai uja ir prieš jį kovoja.

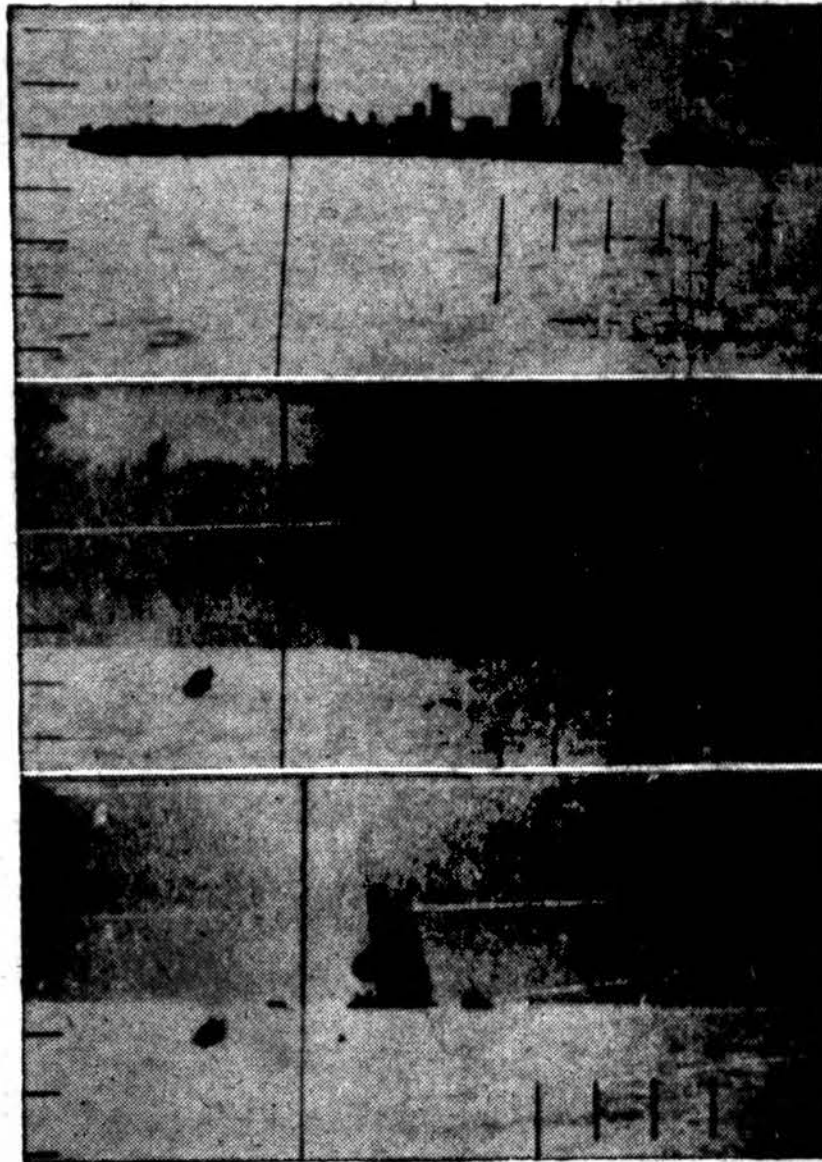
Londono svetimsalių sluoksnuose pareikiama, kad kaip naciai ką gera sau neat siekė Pabaltijo kraštuose, taip ir šis Rusijos “laisvintojas” nieko nelaimės.

Britanijos nuostoliai trejų metų kare

LONDONAS, birž. 2. — Britų vyriausybė paskelbė, kad Britanijos imperijos nuostoliai per trejus karo metus yra 514,993 vyrai.

Minėtam skaičiuję yra: 92,089 nukautųjų, 226,719 dingusiųjų, 88,294 sužeistųjų ir 107,891 nelaisvėn pakliuvusiųjų. Neįskaitomi mi-

NAIKINTUVAS SUSITIKO SU SUBMARINU

“Draugas” Acme photo

Japonų destroyeris susitiko su U. S. submarinu Formosa pakrantėje. Pirmas vaizdas rodo, kai Amerikos submarino torpeda pataikė į japonų laivą; antrasis vaizdas rodo, kai submarino priešakinė dalis pakilo iš vandens; trečias paveikslas rodo, kai submarinas pasinėrė.

Vokiečių okupuotuose kraštuose veikia “pašnabždomis” transliacija

LONDONAS (O N A). — Okupuotų kraštų kovojantiems prieš nacių patrijotams tikrai buvo daug vargo negirdint iš svetur apie karo stovį ir negalint tarpusaviai greitai susisiekti. Greitas susisiekimas gi yra gyvas reikalas.

Rekordinė Amerikoj laivų gamyba

WASHINGTON, birž. 2. — Iškeliamą aikštėn, kad gegužės mėnesį J. A. Valstybėse kasdien pastatyta daugiau kaip šeši laivai. Iš viso per mėnesį pastatyta 175 laivai, kurie kartu sudaro 1,782,000 tonų. Be to, per mėnesį pastatyta 15 tankų aliejui, 16,300 tonų kiekvienas.

Laivininkijos komisijos vicepirmininkas rear-adm. H. L. Vickery sako, kad per vienerius metus laivų gamyba pasieks du milijonus tonų.

WASHINGTON. — Karibų jūroj priešo submarinas gegužės mėnesį nuskandino nedidį U. S. prekinį laivą.

LONDONAS, birž. 2. — Pensijų ministras W. Womersley paskelbė, kad apie 40,000 britų, kurie pripažinti netinkamais kareiviauti, su rastas atitinkamas darbas karo gamyboje.

Šiandie Vienoje yra ne daugiau kaip 100 žydų vaikų

TEL AVIV, Palestina (ONA). — Žydų ateivystės agentijos Palestinai pareiškė, kad gavo iš Vienos, Austrijos, tiesioginę žinią, kad tame mieste likę ne daugiau kaip 100 žydų vaikų.

Apie tai gauta žinia, kai ši agentija parūpino 100 sertifikatų, su kuriais 100 žydų vaikų galėjo atvykti Palestinon. Vienos žydų taryba atsakė, kad vaikai nereikalingi sertifikatų, nes tų vaikų iš viso apie tiek yra Vienoj.

Prieškariniais laikais Vienoj apie 175,000 žydų gyveno.

Iš Vienos ir Austrijos daugumą žydų ir su vaikais naciai išsiuntė į skerdynių centrus Lenkijoje, kur su jais susisiekimas neįmanomas, nė jų padėtis ir likimas nežinomi.

Naciai iš vieny kraštų į kitus žydus siunčia ne kokiai jų gerovei, bet piktais sumetimais, kad juos išžudyti.

Algerijos viršininkas atsistatydino

ALGIERS, Algerija, š. Afrikoje, birž. 2. — Prancūzų Algerijos generalgubernatoriaus Marcel Peyrouton atsistatydino. Jis savo atsistatydinimo raštą įteikė gen. de Gaulle, kurs reikalavo jo pasitraukimo iš užimamos vietos.

Gen. de Gaulle nori, kad pasitrauktų dar ir Moroko ir Vakarų Afrikos prancūzai generalgubernatoriai. Regis, ir jie atsistatydins aukodami dėl prancūzų vieningumo.

Atrodo, kad prancūzų Afrikos gen. de Gaulle ima vyrauti ir gen. Giraud stumiamas į šalį. Sakoma, tarp jų abiejų ir toliau gyvuoja rimti politiniai nesusipratimai. Jei taip, tai prancūzų vienybė dar neatsieks.

LONDONAS. — Mussolini panaikino kolonizacijos ofisą.

Kongreso žemesnieji rūmai pripažino naują taksų bilių

WASHINGTON, birž. 2. — Kongreso žemesnieji rūmai 256 balsais prieš 114 pripažino “pay-as-you-go” taksų bilių ir pasiuntė senatui. Spėjama, kad senatas gal šiandien apsidirbs su bilium ir pasiųs prezidentui patvirtinti.

Šalies vyriausybė imasi priemonių nutraukti angliakasių nedarbą

WASHINGTON, birž. 2. — Karo darbo boardas paskelbė, kad jis neturi vilties angliakasių kaip nors pasukti atgal į darbą kasyklose. Tad šį visą klausimą spręsti paveda prezidentui Rooseveltui.

Sovietų lakūnai skandina nacių laivus

LONDONAS, birž. 2. — Praeitais nakties sovietų komunikate pažymėta, kad rusų artilerija ir lakūnai gyvena kuone visą Rusijos frontą.

Anot komunikato, smarkiausios kovos eina Novorossiisko šiaurruytuose, kur vokiečių keliamos atakos atmušamos.

Sovietų lakūnai smarkiai veikia Juodosios jūros ir Suomijos įlankos pakrantėmis. Vienur ir kitur nuskandinta trys vokiečių motorinės baržos, vienas torpedinis laivas ir vienas transportinis.

Centriniam fronto šone sovietų lakūnai griauja vokiečių užnugarines susisiekimų linijas.

Lisičansko srity, už 125 pietrytų link nuo Charkovo, ir pietuose nuo Balakleya, už 45 mailių pietrytų link nuo Charkovo, infanterijos ir artilerijos akcija liepsnoja.

11 kariškių žuvo su bombonešiu

PYOTE, Tex., birž. 2. — Praeitą sekmadienį Texas kalnuose nukrito armijos bombonešis. 11 kariškių žuvo.

Nelaimė įvyko už 50 mailių vakarų link nuo Van Horn, Tex.

LONDONAS. — Vokiečiai lakūnai atakavo rytinę Angliją. 10 asmenų užmušta.

Airijoje iškeliamą kampanija, kad padėti sąjungininkams kare

DUBLINAS, Airija, birž. 2. — Praeitą savaitę Airijos suspenduota spaudos cenzūra—leista laikraščiams laisvai rašyti apie karą ir jo eigą. Tad dabar laikraščiai ir svarsto klausimą, ar Airija turėtų įsikišti į šį karą sąjungininkų pusėje prieš ašį.

Eina airių parlamentan atstovų kandidatų kampanija, tad kandidatams leista

Karo darbo boardas mrodė kasyklų operatoriams, kad jie neatnaujintų derybų su angliakasių unijos atstovais iki angliakasiai grįš darban.

Bet angliakasiai kol kas nemano grįžti į darbą be kontrakto. Angliakasių unijos prezidentas iki šioliai ne patarė angliakasiams nutraukti nedarbą.

Tad šalies vyriausybė imasi priemonių priversti angliakasius kasti anglis, kurie būtinai reikalingi karo fabrikams—karą vykdyti.

Kongrese darbuojama si skubotai praversti priešstreikinį bilių karo laikui. Praeitą savaitę apie šį bilių nenorėta kalbėti kongrese. Dabar yra kitaip.

Kuro ir kasyklų administratorius Ickes paskelbė anglių konservavimą taip, kad anglių išteklių turi būti vartojami tik karo pramonėms ir geležinkeliams.

Ickes denuncijuja angliakasių streiką prieš vyriausybę.

Ir kenuotas pienas jau racijonuojamas

WASHINGTON, birž. 2. — Kainų administracija staiga paskelbė, kad pradėjus praeitu pusiauakčiu visam krašte kenuotas pienas (condensed and evaporated milk) racijonuojamas. Jo galima gauti tik su raudonais racijonavimo ženklais.

Vienas ženklas reikalingas už vieną svarą arba mažiau šio kenuoto pieno.

Racijonavimo priežastis paduodama ta: šį kartą mažiau šio pieno gaminama. Vyriausybė daug jo superka. Civiliniai daug jo vartoja. Jis reikalingas kūdikiams ir be racijonavimo gali jo pri-trūkti.

PIRKITE KARO BONUS!

IS DETROIT LIETUVIŲ VEIKIMO

Zinių-zinėlės

Vincui ir Onai Krembliams, 17350 Washburn Av., jų pulkioj rezidencijoj buvo šurengta surprizas geg. 30 d. 18 metų vedybinio gyvenimo proga. Dalyvavo skaitlingas būrelis artimesnių draugų. Sumanytojomis to buvo Petronėlė Medonienė, Kazimiera Barkauskienė, Petronėlė Bandzienė. Jos turėjo visko prirengusios, kas visus dalyvius patenkino. Krembliams sudėta linkėjimai ir įteikta dovanėlė, už kurią jubilatai visiems nuoširdžiai dėkojo. Krembliai yra čia augę, bet lietuviškam veikimui visada pritaria, ypač Ona. Ji daug dārbuojasi Lietuvos Dukterų draugijoj, Federacijos 4 skyriuj, L. M. klūbe ir lietuvių programose. Augina dukrelę Loreiną. Linkime ir ateityje sekmingai darbuotis su lietuviams.

Bendras visų trijų parapijų darbuotojų Raudonojo Kryžiaus komiteto susirinkimas įvyks birž. 6 d., 4:30 popiet, Sv. Antano parapijos mokykloj. Susirinkimas turi keletą labai svarbių reikalų aptarti dėl bendros darbuotės. Prašomi parapijų darbuotojai dalyvauti šiame susirinkime.

Geg. 23 d. Birutės darže įvyko pirmas piknikas Sv. Jurgio parapijos, o ne Sv. Antano, kaip buvo pažymėta pereinio ketvirtadienio dnr. "Draugo" num.

Birž. 13 d. Sv. Antano parapijos piknikas įvyks Beech Nut Grove. Dovanų bus U. S. War Bonds. Katrie dar

neturi bilietų, klebonas ir komitetas prašo pasistengti įsigyti. Tai kiekvieno parapijono pareiga.

Stasys Klapatauskas pirkovo vasarnamį prie didelio ežero, dar ir nemažu plotu žemės. Bruzdelninkams jis leidžia naudotis vasarnamiu, maudynėmis, dar galės gauti ir paukštienos. Šiuo laiku geresnio pasiūlymo negali būti. Ačiū Klapatauskams.

Antanas ir Margarieta Stark, plačiai žinomas muzikantas ir savininkas Master Tool and Die Co., apsigyveno sava moderniskam name Outer Drive, Dearborn, Mich. Jie yra daugiausiai paaukoję Sv. Antano parapijai Velykų proga, būtent paaukojo visas lelijas Sv. Antano bažnyčioj ir didelį atjautimą parodo seserims. Už tai Stark's užsipelno didelės pagarbos, kad savo tar tu paremia lietuvių reikalus.

Juozas ir Kotrina Rukšėnai su dukrele Matvina išsikėlė iš miesto. Jie nusipirko puikų gyvenamą namą su 40 akierių žemės. Rukšėnienė labai mėgsta gėles, kurių dabar galės prisiginti. J. Rukšėnas yra stambus biznieriū, Red Arrow sodės išdirbėjas.

Alice Savickienė, Stasys Atkočiūnas, Kazimieras Samsonas Federacijos 4 skyr. darbuotojai kaip komisijos nariai rūpinasi surasti tinkamą vietą Federacijos skyriaus išvažiavimui.

ISVENGĖ

Yvette Colbert, muzikas, buvo paminėtas Hannah Williams Dempsey divorso byloje. Jis išvengė New Yorko teismo šaukima, nes jis dabar randasi New Jersey.

Marianapolio žinios

Motinių Dienos proga Sv. Kazimiero parapijos, Worcester, Mass., Socialinis klūbas surengė Marianapolio kolegijos naudai šaunią bingo party. Tam tiksiai parapijos salė buvo leista naudoti kolegijai susidarė net \$100.00. Už visa tai Marianapolio vyriausybė yra giliai dėkinga didžiai gerbiamam klebonui, kun. A. Petraičiui dėl jo visokeriopos paramos, gerosioms bingo party rengėjoms ir įvykdytojoms, visiemis mūsų brangiems prieteliams ir rėmėjams, kurie dalyvavo tame surengime, ir visiems, kurie bet koku būdu — malda, darbu, ar pinigų — prisidėjo prie šio surengimo tokio gražaus pasisekimo.

Sv. Kazimiero parapijos, Worcester, Mass. Marijonų

Rėmėjų 12 kuopos rūpesčiu, sekmdienį, gegužės 16 d. ir Delionienė. Visiems aukojusiems Marianapolio vadovybė nuoširdžiai dėkoja.

Aukojo šie: pats klebonas, kun. A. Petraičis — \$20.00; po \$5.00: V. Rimša ir Matulienė; \$2.00 Giraitienė; po \$1.00 — Šimkienė, Gružinskienė, Ridikienė, Morkūnienė, Piliponytė, Sarkienė, Pilipavičienė, Šimonienė, Wm. Akelaitis, A. Traupys, Jurgelionienė, Alavošienė, Jazavickas, Dereskevičius, Diržiuviene, Morkūnienė, Grigienė, Sakaitienė, Banys, Stepanauskienė, Krapavickienė, Valatkevičienė, O. Kundrotienė, Dačiūnienė, Valatkevičienė, Klimkaitienė, Kvaraciejienė, M. Zinkienė, Grabauskienė, Kirminas, Lukoševičienė, Markūnienė, Kavackienė, Juknevičienė, Ba-

rysienė, Sepavičienė, Millienė, ir Delionienė. Visiems aukojusiems Marianapolio vadovybė nuoširdžiai dėkoja.

Įtaisymui vargonų lietuvių katalikų bažnyčioje, Argentinoje, iš Sv. Kazimiero parapijos, Worcester, Mass. aukojo šie asmenys: po \$10 — N. N. ir Ona Šimkienė; po \$5.00 — Jurgis Vosylius ir Juzė Tamošauskienė; po \$2.00 — Karolina Juškienė, T. Dabielienė, Ona Batitienė ir Ona McMahon; po \$1.00 — Agota Bračickienė, Elzbieta Navickienė, Teresė Šimkiūtė, Emilija Venclovaitė, Elena Sviklienė, Teodora Balkūnienė, Pranciška Salatkienė ir Ona Salatkienė. Mažiau aukojusių nežymime. Viso surinkta \$50.00. Už šią gražią auką Marianapolio vadovybė taip pat taria visiems aukojusiems nuoširdų ačiū.

DIDELIS ISPARDAVIMAS MUSU MILŽINISKO STAKO MUZIKALINIŲ INSTRUMENTŲ

PASINAUDOKIT PROGA DABAR KOL DAR NEISPARDUOTI.

TUBOS, CLARINETAI, TRUMPONAI, SAXAPHONES, FLUTES su "cases" — \$35.00, \$37.50, \$45.00 ir \$75.00. Visi garantuoti lengvam grojimui.

KONCERTUI GUITARAI, SPANISKI MANDOLINAI, BANJOS, SMUKLOS, TENOR BANJOS — \$6.50, \$8.50, \$12.50 iki \$45.00. STRIUNINIAI BASAI — \$30.00, \$25.00 ir \$150.00. BASO UŽDENGĖJAS — \$22.00. SMUKLIŲ, SMUKLOS, STRIUNINIAI BASAI, VIOLOS, CELLO — \$15.00, \$30.00, \$50.00, \$100.00 ir \$150.00. Striunos dėl visų viršmėnų instrumentų, BASS ir SNARE DRUMS — \$18.50, \$23.50, \$35.00 ir \$50.00. PEDALS, HI-HATS, CYMBALS, IR DRUM HEADS pataloni jums palaukiant. MOUTH PIECE visiems brass ir "reed" instrumentams pritaikomi jų lipoms.

EKSPERTYVAS VICTOR IR kitų PHONOGRAPH patalimas. Atstatymas visų dalių Clarinetams, Trūbonoms, Saxaphones ir taigpi Smukloms ir Guitarams.

GOLDSTEIN'S MUSIC SHOP
914 Maxwell St., Chicago

Skolinam Pinigų Morgičiams

GREITAS IR MANDAGUS PATARNAVIMAS KREIPKITE PRIE MUSŲ

TAUPLYKITE dėl 1943

SUPREME SAVINGS and LOAN ASSOCIATION

PETRAS P. KEZON Sekretorius ir Iždininkas

DABARTINĖ DIVIDENTŲ RATA **4%**

1751 W. 47th Street

DR. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS 25 metų patyrimas

Tel. Yards 1829 Pritaiko Akinius. Kreivas Akis Ištaiso.

Ofisas ir Akinių Dirbtuvė

3401 SO. HALSTED ST. Kampas 34th Street Valandos nuo 10 iki 4; nuo 6 iki 8 Nedėlioj pagal sutartį.

Būkit Malonūs SAVO AKIMS!

Tik viena pora akių visam gyvenimui. Sengkite jas, leidžiant išgaminti jas moderniausia metodu, kuria regėjimo mokslas gal atlekti.

25 METAI PATYRIMO pritaikimo ašinių, kurie pašalina visų akių jėgumą.

Dr. John J. Smetana Dr. J. J. Smetana, Jr.

OPTOMETRISTAI

1801 So. Ashland Avenue

Valandos: 11-12 ryte, 2-6, 7-9 P. M. 3147 S. Halsted St., Chicago

TRU-VISION OPTICAL CO.

DR. M. WEINE, O.D.
DR. S. WEINE, O.D.

AKIS EGZAMINUOJA — AKINIUS PRITAIKO Registruoti ir Licensuoti

OPTOMETRISTAI

IŠ SUDAUZYTŲ STIKLŲ PRITAIKOMI NAUJI

4226 ARCHER AVE. TEL. LAFAYETTE 3535

VALANDOS: Firmad, Trečiad, Penktad. Nuo 10 ryto iki 6 vak. Antradi, ir Ketvirtadieniai Nuo 10 ryto iki 10 vak. Seštadieniai ir Sekmdieniais Pagal Sutartį

LIETUVIAI DAKTARAI

DR. STRIKOLIS

PHYSICIAN AND SURGEON

4645 So. Ashland Avenue

OFISO VALANDOS: Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. Nedėliomis pagal sutartį.

Office tel. YARDS 4787 Namų tel. PROspect 1930

DR. P. ATKOČIŪNAS

DANTISTAS

1446 So. 49th Court, Cicero

Antradieniai, Ketvirtadieniai ir Penktadieniai Valandos: 10-12 ryte, 2-6, 7-9 P. M.

3147 S. Halsted St., Chicago

Firmadieniai, Trečiadieniai ir Seštadieniai Valandos: 3 — 8 popiet.

Tel. YARDS 2246

DR. C. VEZELIS

DANTISTAS

4645 So. Ashland Ave. arti 47th Street

val.: nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak. Seređoj pagal sutartį.

Telefonas HEMlock 5349

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

6757 So. Western Ave.

OFISO VALANDOS: Popiet nuo 1 iki 3 val.; vak. 7-9; Trečiadieniai ir Sekmdieniais pagal sutartį.

DR. EMILY V. KRUKAS

GYDYTOJA IR CHIRURGAS

4146 Archer Avenue

Ofiso Tel. LAFayette 3210 Rez. Tel. LAFayette 0094

Jeigu Neatsilepama — Sauskte KEDzie 2868

VALANDOS: Firm., Antr., Ketvir., 6 iki 9 vak.; Penkt., Seštad. 8:30 iki 9:30 vak. Sakmatieniais pagal sutartį.

AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

Ofiso tel. VIRginia 0096 Residencijos tel.: BEVERly 8244

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4157 Archer Avenue

Ofiso val.: 1-3 ir 6-8:30 P. M. Trečiadieniai pagal sutartį

Tel. YARDS 5921. Res.: KENwood 5107.

DR. A. J. BERTASH

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Ofiso val.: nuo 1-3; nuo 6:30-8:30

756 West 35th Street

Paraginkite savo pažįstamus užsisakyti dienraštį "Draugo".

Tel. YARDS 3146

DR. V. A. ŠIMKUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS IR AKINIUS PRITAIKO

744 West 35th Street

Valandos: 11-12; 2-4; ir 6:30-8:30 Firmadieniai — 2-4 ir 6:30-8:30 Sventadieniai — 11-12.

Ofiso Tel. .... VIRginia 1886

DR. AL. RAČKUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4204 Archer Avenue

LIGONIUS PRIIMA: Kasdien nuo 2:00 iki 8:00 val. Trečiad. ir Sekm. tik sustarius.

DR. CHARLES SEGAL

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4729 So. Ashland Ave. (2-trus lubos)

Tel. MIDway 2880 Chicago, Ill.

OFISO VALANDOS: Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 6 val. popiet ir nuo 7 iki 8:50 val. vak. Nedėliomis nuo 10 iki 12 val. diena

Ar Skauda Kojas?

QUICK RELIEF WITH NEW METHOD

Lock's New Way Bunion Reducer — Pads for Corns and Calluses — LOCK'S FLEXIBLE ARCH SUPPORTS CUSTOM FITTED AT LOW COST

SHOES Lengthened & Widened 25c ea.

FOOT E-Z SHOE SHOP 189 NO. LA SALLE ST.

WOLK STUDIO

1945 West 35th Street

The Noted Wedding Photographers for over 30 years

AIR CONDITIONED STUDIO for your comfort

ADVANCED PHOTOGRAPHY LOWEST POSSIBLE PRICES

PHONE LAFAYETTE 2813

Tel. CANal 6122

DR. BIEZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2201 W. Cermak Road

Valandos: 1-3 popiet ir 7-8 v. v. Sekmad., Trečiad. ir Seštadienio vakarais ofisas uždyrtas.

REZIDENCIJA 3241 West 66th Place Tel. REPublic 7868

Tel. CANal 0257 Rez. tel.: PROspect 6659

DR. P. Z. ZALATORIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1821 So. Halsted Street

Residencija: 6600 So. Artesian Ave. VALANDOS: 11 v. ryto iki 3 p.p. 6 iki 9 val. vakara.

REFINISHING REPAIRING UPHOLSTERING

"IS MUSŲ DIRBTUVES TIESIAI JUMS"

VISAS DARBAS IR MATERIOLAS PILNAI GVARANTUOJAMAS

Neišmeskite savo senų išdėvėtų rakanų, bet paveskite mums juos perdirbti mūsų pilnai įrengtoje dirbtuvėje. Pirmiau dirbome naujus rakanus, o dabar iš priežasties karo mes visą savo dirbtuvę pertaisėm perdirbimui senų rakanų, vartojant vien tik geriausius materialus. Turime didelį pasirinkimą visokių spalvų ir audinių aptraukimui materialui.

DAR TURIME DIDELĮ PASIRINKIMĄ NAUJŲ RAKANŲ ir jūs galite išmainyti savo senus ant naujų.

ARCHER AVENUE FURNITURE CO.

Parlor Setų Išdirbėjai

JUOZAPAS KAZIKAITIS — SAVININKAS

4140 ARCHER AVE. TEL.: LAFAYETTE 3516

Didžiausia Lietuvių Jewelry Krautuvė

Parduodame Laikrodžius, Laikrodėlius, Aukštinus ir Deimantinius Žiedus, Rašomas Plunksnas ir kitus visokius aukštinus daiktus už PRIENAMI AUSAIS KAINAS.

Turime didelį pasirinkimą Muzikališkų Instrumentų, Muzikališkų Knygų, Stygų, Rekorų ir kitų visokių muzikalių daiktų.

Taisom Laikrodžius, Laikrodėlius, Žiedus, Rašomas Plunksnas ir Muzikalius Instrumentus.

JOHN A. KASS

JEWELRY — WATCHMAKER — MUSIC

4216 ARCHER AVENUE Phone: LAFAYETTE 8617

Greitą Palengvinimą nuo HERNIA arba PATRUKIMO

— telkia — SYKES PATARNAVIMAS — kuris Specializuoja Tame!

Nebūkit supančioti neramiais patarimais. Greitai išsprendkite savo patrukimo bėdą.

— SPECIAL — Iškirpkite šį skelbimą ir pridukite mums pirm 30 dienų laiko ir mes suteiksime jums DŲKAI — ELEKTROS VEINIMO IŠMANKSTINIMĄ Jūsų Skilvio Muskulų Treatment. NERA KO GERESNIO UŽ

Sykes Service

Creator of Custom Appliances for 27 yrs.

36 S. STATE, RM. 010, STA. 4168 Daily 10 A.M. 'til 5; Mon., Fri. 'til 9 P.M. Saturday 'til 1, Sunday 2 to 4.

Šis yra specialis garštinimo bėdymas ir nebūna kitos išvažiavimo. Taip pat, šis pasiūlymas nebūna atskaitomas.

'DRAUGO' FOURTH OF JULY PIRKNIKAS

Sek. Sun., Liep. 4 d.

Nuo senai gerai žinomame Piknikų Darže

BERGMAN'S GROVE (Prie 24th St. ir Desplaines Ave.) — No. Riverside, Ill.

Galima patogiau ir greičiau nuvažiuoti į Bergman's Grove negu į Vytauto Daržą — gatvekariais, ele vatoriais ir automobiliais.

Slaptas švietimas balanos gadynė Lietuvoje

(Pabaiga) Viena ranka laiko šilpuliuką ir šviečia, kita imdavo. Nekartą, nebegaudami pinigų, rusai už pabaudas jo turta iš varžytinių leisdavo... Bet užtat jo parapijoje, Panemunėlyje, nebuvo kaimo, kur nebūtų veikusi slapta lietuviška mokykla. Beveik visi parapijiečiai išmoko rašto, keli tūkstančiai žmonių. Į tą parapiją, kun. Katelės rūpesčiu, slapta lietuviški laikraščiai ir knygos poriniais vežimais buvo vežami. Šventadieniais, eidami į bažnyčią, sunešdavo savo rašto darbus, aritmetikos uždavinių sprendimus klebonui ir jo padėjėjams patikrinti. Ir pats klebonas, kad šnipai nepamatytų, naktimis važiuodavo lankyti tų slap-tųjų mokyklų.

Buvo vargas su knygomis, popierių ir rašalu. Kun. Katelė pirkdavo didžius popierio pūndus, daugybę knygų, nusipirkęs reikalingų medžiagų patsai darydavo rašalą iš taisybių kibirais (viedrais) ir dalindavo po parapiją. Apskaičiuojama, kad tiems reikalams jis turėjo savo pinigų išleisti, pašvęsti apie 8,000 rublių. Taip, kad čia išėjo ką jis tik parašo. Ir visa baaliai, kad nepajustų jos rašant gospodariai, kad nepabustų, ar iš

oro kas neužmatytų... Nekartą jų raštas buvo suodinas ir apdegęs. Kun. Katelė buvo vaišingas ir prie jo buvo daugelis parapijiečių yra sėdėję. Pas jį nelaimėje rasdavo patarimą ir sušelpimą. Kartą pamatęs neturtingą vaikūtį smėlyje berašantį ir patyręs jo gabumus, įkalbino tėvus jį leisti į mokslą ir padėjo lėšomis. Jisai padėjo steigti slaptoms lietuviškoms kuopelėms, ruošti slaptus lietuviškus vakarus, pats j juos vykdamas, išlaidas padengdamas, kad žmonėms nereikėtų mokėti, kad tik jie daugiau rinktųsi. Dar artistams ir vaizės klebonijoje kitą kart suruošdavo. Kai buvo leista spauda, 1904 m., gavęs pirmąjį lietuvišką laikraštį viešai jį per pamokslą

WANT ADS

"DRAUGO" DARBU SKYRIUS

"DRAUGAS" HELP WANTED ADVERTISING DEPARTMENT 127 No. Dearborn Street Tel. RANDolph 9488-9489

HELP WANTED - VYRAI

VIDURAMZIO VYRAI REIKALINGI

Geral apmokami darbai. Patyrimas nereikalingas. Puiki progą įsidirbti. 100 NUOS. KARO DARBAI 2742 W. 36TH PLACE

FREIGHT HANDLERS Viršlaikis po 8 val. ir 40 val. Gera mokesčiai. NATIONAL CARLOADING CORP. Door 5, House 3. 15TH & CLARK STS.

bažnyčioje rodė, sakydama, kad "lietuviškas spausdintas žodis kvepia". K. J. Prunskis

PIRKITE KARO BONUS!

SENYVAS VYRAS Reikalingas prie stumų valymo darbu mokyj dirbtuvė. Kreipkitės į Valet Shop. EDGEWATER BEACH HOTEL 5349 Sheridan Rd.

AUTO MEKANIŲ ir PAGELBININKŲ SVARBIAI PRAMONEI

Uždribkit \$250 j mėnesį ir suvir. Taipgi gausit didelius metinius bonus. Gėrėkitės šeimos-vyuro darbo valandomis. Veltui gyvenastes apdrauda. Būkite nuolatiniai aspirirpė kada Taikos sutartis bus pasirašyta.

Mea tikimės, kad jums patiks mūsų darbo sąlygos, patvarkymai ir mokėjimo metodai. Mea norėtum pasitarti su keleta vyrų, kurie įdomaui kas likt pastovios vietos su vėna iš Chicago seniausiu ir didžiausiu automobilių pardavimo įstaigu. Pašaukit ar rašykit Mr. H. Jorgensen.

COMMUNITY MOTORS, INC. 235 E. 33rd St. Calumet 4300

FREIGHT HANDLERS Patyrimas nereikalingas. Gera mokesčiai ir viršlaikis. ERIE RAILROAD 14th ir Clark Sts.

VYRU Priė dirbtuvės darbu. 56c į valandą. CHOCOLATE PRODUCTS CO. 415 W. Scott St. (Blokas j žiemius nu Division ir Sedgwick).

VYRU PRIE SVARBIŲ KARO DARBU PLIENO WAREHOUSEEJE Patyrimas Nereikalinga Patogios Darbo Salygos Atsišaukit nuo 9 ryto iki 5 popiet Kreipkitės

2924 W. 51st STREET CENTRAL STEEL & WIRE CO.

NAKTIMIS SARGAS Reikalinga. 6 naktis j savaitę. \$30.00 j savaitę. Turi mokėti skaitly ir rėšyt angliskai. Atsišaukit j Room 212. 209 W. JACKSON BLVD.

Darbininkų prie ABELNU FOUNDRES IR MAINTENANCE DARBU DIENA IR NAKTJ SIRTAI 48 Valandų Savaitėje UZTENKAMAI VIRSLAIKIO

WHITING CORP. 157th & Lathrop Ave. Harvey, Ill.

VYRAI IR VAIKINAI 18 - 45 Drafto paliuosuoti, reikalingi išlavinti prie Rivet gaminimo amato. Patyrimas nereikalingas. Atėtis. Gera mokesčiai, puikios darbo sąlygos. Defense dirbtuvė. (Vienas blokas nuo Garfield "L" ir C. A. & E. R. R.). CHICAGO RIVET & MACHINE CO. 25th Ave. & Adams St., Bellwood, Ill.

MAŠINŲ OPERATORIAI Engine Lathe Turret Lathe Milling Machine Boring Mill Vertical ir Horizontal Gear Cutting Machines Grinders Internal ir External D. O. JAMES MFG. CO. 1140 W. MONROE ST. BUS BOYS Atsišaukitė j Colonnade kambary. EDGEWATER BEACH HOTEL 5349 Sheridan Rd.

HELP WANTED - VYRAI

VAIKINŲ IR VYRU Reikia prie darbu lankstyti popierinius bakus. Reguliaris algos pakėlimas. Diena ir naktj sifital. Atsišaukit asmeniškai nuo 8:30 ryto iki 5 popiet. CHICAGO CARTON CO. 4200 S. Pulaski Rd.

HOUSEMEN ir LABORERS Reikalingi. Patyrimas nereikalingas. Atsišaukite j Timekeeper's ofis. EDGEWATER BEACH HOTEL 5349 Sheridan Rd.

VYRAI Dirbtuvės Darbams Reikalingi akredituoti Defense dirbtuvė. Prirodymai pilietybes reikalings. Atsišaukit j Employment ofis. THE CRACKER JACK CO. 4800 W. 66th St.

REIKIA VYRU Svarbioje pramonėje. Darbai prie rakandų kalpo Sanders, Rubbers, Sprayers ir Pagelbininkų. Nuolatini darbai, gera mokesčiai. KROLL BROS., 1801 S. Michigan

AUTO MEKANIŲ BODY VYRU SVARBIAI PRAMONEI

Chicago didžiausia custom šapa turi vietos keletai AUTO MEKANIŲ, FENDER ir BODY VYRAMS ir AUTO ASSEMBLERS. Gera progą prie pastoviu darbu. Patogios darbo sąlygos. Rašykite ar asmeniškai atsišaukite j

CAR SERVICE, INC. 1911 Indiana Ave.

DARBININKŲ Reikia. Aukščiausia mokesčiai, pastovis darbai. Pašaukite Van Buren 3110. NATIONAL ICE & FUEL CORP. 3920 W. Harrison

FOUNDRES PAGELBININKŲ PAPIR. DARBININKŲ IR GRINDERS T. L. ARZT FOUNDRY CO. 4020 W. Schubert

Geležies Dirbėjai PATYRĘ FITTERS Welderiai ir Pagelbininkai. MID-CITY ARCHITECTURAL IRON CO. 5535 S. State St.

DARBININKŲ IR BUČERIŲ Svarbiem Darbam Gera Mokeskis Laikas ir Pusė už Viršlaikį. APMOKAMOS ATOSTOGOS Seniority teisės ir kitos naudos.

THE P. BRENNAN COMPANY 3927 S. HALSTED ST. Aircraft Mfr. Reikalauja

Machinistų Tool Makers Sheet Metal Darbininkų ir Pagelbininkų Acetylene Welderių ir Pagelbininkų Cabinet Woodworkers Material Pirringinui Welding Inspektoriaus Machine Shop Inspektoriaus Assembly Vyru Spray Painters ir Pagelbininkų Stock Chasers Aluminum Welderių ir Pagelbininkų. Atsišaukit 5301 W. 65th St. Val. 8-5, tiktai darbo dienomis.

Heat Treaters VYRU Su Funderis ir Plieno Dirbtuvės patyrimu prie labai svarbių darbu. TURI BŪT PILIEČIAI 38 metų senumo ar suviris kurie gali pereit sveikatos egzaminaciją. 57½ val. j savaitę. 5 dienų savaitė. Laikas ir pusė už visą darbą virš 40 valandų. Gera pradinė mokeskis su algos pakėlimu. MATYKIT MR. McINTYRE LINDBERG Steel Treating Co. 218 N. Laflin St. REIKALINGAS LINTOPISTAS "Draugo" spaustuvėje reikalingas lintoplastas (seceris) greitai laiku. Gerai algos ir geros darbo valandos. Tie kurie gali toki darbu dirbt, prašome kreiptis prie: P. P. CINIKAŠ, M.I.C. 2334 So. Oakley Ave., Chicago

HELP WANTED - VYRAI

VAIKINAMS IR VYRAMS Prie Stock ir Shipping room darbu. 40c j valandą ir viršlaikis mokant laiką ir pusę. THE WARNER COMPANY 420 S. Wabash Ave.

Švarūs Dirbtuvės Darbai VYRAMS

38 IKI 60 METŲ AMZIAUS SVARBIOJE PRAMONEJE Patyrimas nereikalingas. Diena ir naktj sifital. Pradinė rata 65c j val. Atsišaukit j Employment ofis 8:30 ryte iki 5 popiet. nu Pirmadienio perdem Penktadienį.

CASPER'S TIN PLATE CO. 4100 W. 42nd PL.

SARGAS Dirbti alternate naktimis. \$22.00 j savaitę. AMERICAN FEATHER PRODUCTS 3223 S. Shields

TOOL IR DIE MAKERS 100% KARO DARBAI

Puikios darbo sąlygos. Diena arba naktj sifital. Aukščiausia mokesčiai ir pastovis darbai tiems kurie kvalifikuos.

SUNNYSIDE TOOL & DIE WORKS 2222 N. Cicero Ave.

HELP WANTED - MOTERYS

MERGINOS - MOTERYS Reikalingos išmokti Rivet gaminimo amata. Patyrimas nereikalingas. Atėtis. Pastovis darbai, gera mokesčiai. Defense dirbtuvė. (Vienas blokas nuo Garfield "L" ir C. A. & E. R. R.). CHICAGO RIVET & MACHINE CO. 25th Ave. & Adams St., Bellwood, Ill.

MERGINŲ Reikia prie dirbtuvės darbu. 48 val. savaitėje. Gera mokesčiai. Puikios darbo sąlygos. Pašaukite LAFAYETTE 2505, Mr. Feddor.

BINDERY MERGINŲ Prie naujų mašinu. Darbas diena ir naktimis. Gera mokesčiai. REDSON-RICE CORP. 111 N. Wacker Drive

MERGINŲ - MOTERŲ Reikia prie darbu lankstyti popierinius bakus. Reguliaris algos pakėlimas. Diena ir naktj sifital. Atsišaukite asmeniškai nuo 8:30 ryto iki 5 popiet.

CHICAGO CARTON CO. 4200 S. Pulaski Rd.

SKALBYKLOJ PAGELBININKŲ Moterų ar merginų; patvyrusį ar nepatvyrusiu. Gera mokesčiai, geras valgis, pastovis darbai. EDGEWATER HOSPITAL 5700 N. Ashland

DIRBTUVES MERGINŲ IR MOTERŲ Dirbti dienomis. Gera mokesčiai ir geros darbo sąlygos. Patyrimas nereikalingas.

THE MARTIN-SENOUR CO. 2520 Quarry St. (3 blokas j vakarus nuo Halsted netoli Archer).

MERGINOMS - 18 IKI 40 Lengvi dirbtuvės darbai, kurios norėti išmokti stumimo darbą rąnkomis ar prie mašinu.

M. BORN & CO. 1060 W. Adams DIRBTUVES OFISAS Kreipkitės prie, Bolas W. Palutis.

MERGINOS - MOTERYS 18 IKI 35 METŲ 100% karo darbai. Pastovūs darbai švarioj ir šviesioj dirbtuvėje. Gera pradinė mokesčiai. Atsišaukit prirodymus pilietybės.

STANDARD COIL PRODUCTS CO. 2329 N. Pulaski Rd.

SKALBYKLAI DARBININKŲ Feeders - Folders Shakers 5 dienos j savaitę. Geriausia mokesčiai. Matykit Mr. King.

BROOKS LAUNDRY 600 North Blvd. Oak Park, Ill. Austin 1960 ar Village 8000

REIKIA MOTERŲ IR MERGINŲ Prie lengvų dirbtuvės darbu. Patyrimas nereikalingas. Pastovis, gera mokesčiai. Atsišaukite antram aukšte.

REDMER SONS CO. 654 W. Lake St.

REIKIA MOTERŲ prie pečių ir rankoviu rankoms skylių, apsiuvinėjimo darbu prie vyru kotų. Gera mokesčiai, pastovis darbai. Room 901. BUOMANICI & DEL BELLO 19 S. Wells.

MERGINŲ Lampshade darbininkų prie parechnent apdangalu. Patvyrusiu ir nepatvyrusiu. CAROLINE BURKE STUDIOS 3903 Cottage Grove Ave

VALYTOJU Reikia dirbti naktimis. \$95.00 j mėnesį. Atsišaukite j Timekeeper's ofis. EDGEWATER BEACH HOTEL 5349 Sheridan Rd.

HELP WANTED - MOTERYS

SIUVIMO MAŠINŲ OPERATORĖS Reikalingos. Nuolatini darbai. Gera mokesčiai. KROLL BROS., 1801 S. Michigan

HOTEL TARNAICŲ IR VALYTOJŲ Reikia. Dirbti artimoj north sidės Holteje. Algą \$75.00. Atsišaukite prie Housekeeper. SENECA HOTEL 200 E. Chestnut

100 - MOTERŲ - 100 PATYRIMAS NEREIKALINGA Išmokti dirbtuvės darbus ir būsite apmokamos už tai. Geros darbo sąlygos, gera mokesčiai ir viršlaikis mokant laiką ir pusę.

ATSINESKIT PRIRODYMUS PILIETYBES EMPLOYMENT OFISAS ATDARAS Firmad, perdem Seštadi.

Nuo 8 ryto iki 4:30 popiet. DOUGLAS PARK "L" IKI DURU. HURLEY MACHINE CO. 2145 S. 54th Ave., Cicero, Ill.

MOTERŲ Prie lengvų dirbtuvės darbu. 100% Defense Darbai GENERAL FELT PRODUCTS CO. 2301 S. Paulina St.

MERGINŲ MOTERŲ Vedusių ar Nevedusių. Prie gazolino išdavimo darbu mūsų service stotyse. Filno ar dalinio laiko darbai. PATYRIMAS NEREIKALINGA Atsišaukit asmeniškai Personnel Office, 2nd Floor

SEARS, ROEBUCK & CO. 4730 IRVING PARK VYRAI IR MOTERYS

SHIPPING CLERK PAGELBININKAS Reikalingas. Tarp 30 ir 40 metų senumo. Taipgi reikia Vyru dirbti Packing ir Shipping room. Drafto paliuosuoti. Pastovis darbai, gera mokesčiai, puikios darbo sąlygos. Defense dirbtuvė. MERGINOS reikalingos prie skirstymo, inspektavimo ir pakavimo darbu. (Vienas blokas nuo Garfield "L" ir C. A. & E. R. R.). CHICAGO RIVET & MACHINE CO. 25th Ave. & Adams St., Bellwood, Ill.

REIKIA VYRU IR MOTERŲ Patyrimas nereikalingas. Gera mokesčiai, pastovis darbai. Diena ir naktj sifital. Puiki transportacija. ILLINOIS FELT CO. 2501 W. 48th St.

PUNCH PRESS OPERATORIŲ DARBININKŲ DIRBTUVES DARBAI 100% KARO DARBAI PERGALEI DU SIFTAI Nuo 8 ryto iki 4:30 popiet. Nuo 4:30 popiet iki 1 naktj. UZTENKAMAI VIRSLAIKIO Kreipkitės tik asmeniškai j

Webster Chicago Corp. 5622 Bloomingdale Ave. PRANESIMAS REIKALINGAS ŽMUGUS, vienas arba su žmona dėl mažo akio netoli Chicago, su valgiu ir butu. Šaukite "Draugo" redakcija—CANAL 8010.

PARSIDUODA TIKRAS BARGENAS! Moderniškas 2 fletų mūro namas parsiuduoda. Beismentas, karšto vandens šiluma, garadžiūs, gazuoto medžio grindys. Kaina tikrai \$5,000. Namas tuščias. Atsišaukit—3439 W. 23rd STREET.

PARSIDUODA - Moderniškas 2-jų aukščių mūro namas su atiku. Kaina tikrai \$3,900. \$1,000 įnešti. Atsišaukite—1448 S. KEDVALE AVE.

Kuo mažiau patogumų, tuo mažiau reikalavimų; o kuo mažiau žmogus reikalauja, tuo jis laimingesnis. (Jules Verne).

Advertisement for Julius Marozas, featuring a cross logo and text about his services and contact information.

Advertisement for Gražiausias Pasirinkimas Jaunavedėms!, featuring an illustration of a couple and text about wedding services.

Advertisement for PASKOLOS DAROMOS ANT PIRMŲ MORGICIŲ!, featuring a logo and text about financial services.

Advertisement for ELENA PETRAVICIENE, featuring a cross logo and text about her services.

Advertisement for KEISTUTO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION, featuring a logo and text about financial services.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

2334 South Oakley Ave. Chicago, Illinois

Published Daily, except Sundays

A member of the Catholic Press Association

Subscriptions: One Year — \$6.00; Six Months — \$3.50; Three Months — \$2.00; One Month — 75c. Europe — One Year — \$7.00; Six Months — \$4.00. Single Copy — 3 cents.

Advertising in "Draugas" brings best results.

DRAUGAS

Išleis kasdien, išskyrus sekmadienius.

Prenumeratos kainos: Jungt. Valst. Amerikos Valstybėse: Metams — \$6.00; Pusei Metų — \$3.50; Trims Mėnesiams — \$2.00; Vienam Mėnesiui — 75c. Kitose valstybėse prenumerata: Metams — \$7.00; Pusei Metų — \$4.00. Pavieniai numeris — 3c. Skelbimų kainos prisiūnčiamos pareikalavus

Bendradarbiams ir korespondentams raštų negražiname, jei neprašoma tai padaryti ir neprisiūnčiama tam tikslui pašto ženklų. Redakcija paslaiko sau teisę taisyti ir trumpinti visus prisiūtus raštus ir ypač korespondencijas sulig savo nuostatomis. Korespondentų prašome rašyti trumpai ir aiškiai (jei galima, rašomąja mašinėle), paliekant didelius tarpus pataisytiems, ir vengiant polemikos ar asmeniškumų. Pasenusios korespondencijos laikraštini nedamos.

Entered as second-class Matter March 31, 1916 at Chicago, Ill. Under the Act of March 3, 1879.

Lietuvos katalikų vargai

RELIGIJOS PERSEKIOJIMAS

"The Register" ir kai kurie kiti Amerikos katalikų laikraščiai įdėjo per Amerikos Katalikų Veikimo centrą — NCWC atėjusią žinią apie griežtą Lietuvos vyskupų protestą prieš nacių režimą.

Lietuvos vyskupai įteikė vyriausiajam nacių komisarui Kaune raštą, kuriame protestuoja prieš religijos persekiojimą ir draudimą jaunimą auklėti.

KONFISKUOJA NUOSAVYBĘ

Tame rašte nurodoma, kad naciai sunacionalizavę visą Katalikų Bažnyčios nuosavybę. Kaip vyskupai protestavę prieš bolševikų režimą, kuris konfiskavo privatinę nuosavybę, taip protestuoja ir prieš nacius, kurie visai panašiai elgiasi.

UZSTOJA DEPORTUOJAMUS DARBININKUS

Lietuvos vyskupai labai griežtai pasisako ir prieš deportavimą darbininkų, ypač studentų ir jaunų mergaičių Vokietijon sunkiems darbams dirbti. Protestuojama prieš nacius dar ir dėl to, kad jie uždarė dvasines seminarijas ir tuo būdu yra sustabdytas jaunų kunigų paruošimas. Uždaryta katalikiškoji spauda, likviduotos katalikiškos organizacijos. Rašto pabaigoje vyskupai reikalauja religijai laisvės Lietuvoje.

DRĄSUS ŽYGIS

Iš to protesto rašto galima aiškiai numanyti, kad Lietuvos katalikų veikimo laisvė visai yra pasmaugta. Vyskupai dėl to išdrįsta kelti savo balsą, nebijodami, kad dėl to asmeniškai gali nukentėti ir tai labai skaudžiai nukentėti. Bet jiems Lietuvos žmonių gerovė ir tautos ateitis yra svarbesnis dalykas negu jų pačių gyvybė. Kol vadai yra tokio ryžtingo ir heroiško nusistatymo, tauta nebus. Netrukus išmūš valanda, kuomet okupantai turės trauktis ten, iš kur atėjo, ir Lietuvos žmonės vėl gyvens laisvu ir nepriklausomu gyvenimu.

Ar jie sustos šmeižę ir melavę?

VĖL PUOLA KUN. PRUNSKĮ

Chicagos komunistų šlamštą ir vėl puola kun. J. Prunskį. Šiam puolimui davė progą parašyta knygelė — "Komunizmas ir revoliucija Amerikoje".

Šioj knygelėj kun. Prunskis savo nuomonės nereiškia nei vienu nei kitu kuriuo klausimu. Jis tik surinko mintis apie komunizmą iš Amerikos rašytojų ir politikų raštų. Tos mintys yra naudinga žinoti kiekvienam šio ar kito krašto piliečiui. Jos nieko bendro neturi nei su šiuo karu nei, pagaliau, su Rusija. Jos liečia išimtinai komunistų veiklą šiame krašte.

Tačiau šis čikagiškis komunistų šlamštą matė reikalo ta proga atnaujinti šmeižtus ir melagystes prieš kun. Prunskį. Neduodama knygos kritika, bet puolamas jos autorius; nemėginama įtikinti, kad toje knygoje išdėstyti dalykai neatitinka teisybei, bet pilama pamazgos ant žmogaus, kurio jie taip neapkenčia.

SIEKIA PAŽEISTI GERĄ VARDĄ

Kun. J. Prunskis yra atvykęs į Ameriką gerb. prelado M. Krušo kviečiamas ir jo lėšomis. Jis yra šv. Jurgio parap. vikaras. Bet komunistai, lyg to nežinodami, tiesiog nachališku būdu tvirtina, kad būk tai kokia valstybė jo kelionės lėšas apmokėjusi ir čia jis atvykęs naciams agentauti.

Mes esame tikri, kad kun. Prunskis, būdamas geru kunigu, einančiu tas pareigas dideliu uolumu ir, be to, būdamas ištikimu šiam kraštui ir visoms demokratijoms, kurios kariauja prieš žiauriasias diktatūras, galėtų ir turėtų visus jo asmens šmeižikus patraukti teismo atsakomybėn. Jis pakankamai turi įrodymų, kad

bolševikų šlamštai visai sąmoningai ir sistematingai siekia pažėisti veiklaus, doru kunigo reputaciją, pakenkti eiti tas pareigas, kurioms jisai yra įšventintas ir paskirtas.

ŠMEIŽIKŲ TIKSLAS

Amerika yra laisvas kraštas. Čia gyvenantieji esame tuo laimingi, kad turime pilniausią valdžios apsaugą. Ji mus gina kiekvienu atveju. Gina, jei kas mus fiziška jėga užpuola, gina, jei kas pasikėsina mūsų vardą apjuodinti su tikslu pakenkti mūsų vienokiems ar kitokiems pareigoms. Kun. Prunskis ir daug kitų lietuvių veikėjų jau pakankamai turi pagrindo kreiptis į valdžią prašant ginti juos nuo lietuvių bolševikų puolimų.

KODĖL JIE TAIP DARO?

Mes žinome, kodėl ir viršminėtas kunigas ir daugelis kitų yra šmeižiami. Mes stovime, ir tai labai griežtai, už laisvą ir demokratišką Ameriką ir už laisvos ir nepriklausomos Lietuvos atstatymą. Lietuviškieji bolševikai yra visai priešingo nusistatymo — jie iš kailio neriasi bedirbdami ne už Ameriką, bet už kitą valstybę, ne už Lietuvos nepriklausomybę, bet prieš ją.

Tiesa, tai yra jų nusistatymo dalykas. Jei jie nori būti tautos išgamomis, nieks juos nedraudžia tokiais būti. Tačiau toks ar kitoks jų nusistatymas neduoda teisės šmeižti ir juodinti tuos, kurie neina su jais dirbti. Tų darbų, kurie veda mūsų tautą į pražūtį.

SPAUDOS APŽVALGA

Latviai darbuojasi

Latvijos Pasiuntinybės Vašingtone spaudos biuras šiomis dienomis išleido 138 puslapių knygą, pavadintą "Latvia — 1939 — 1942". Knygoje atpasakojama įdomūs faktai iš latvių gyvenimo prie bolševikų ir nacių okupacijos.

Tuo pačiu laiku išleista ir kita knyga "The Baltic States and The Baltic Sea". Išleido latvių pasiuntinybės spaudos biuras, parąšė Latvijos ministras dr. Alfred Bilmanis.

Abi knygos yra vertingos ir platintos.

Kiek ten laisvės,

"Amerika" rašo:

"Kokia laisvė, nepriklausomybė ir autonomija naudojasi Sovietų Sąjungos "autonominės respublikos", Wendell Willkie vykusiai aprašo savo knygoje "One World". Jis vaizdžiai pasakoja, kaip šiaurės Sibire jį pasitiko Jakutsko autonominės sovietinės socialistinės respublikos liaudies komisarų tarybos pirmininkas Muratov.

"Muratov, kaip Willkie aiškina, prieš dvejus metus buvo atsiųstas iš pietų Rusijos būti Jakutsko respublikos prezidentu. Pats Muratov pasisakė gausas instrukcijas iš Maskvos, kaip elgtis Jakutsko, o jei instrukcijų nepildytų, tai būtų sulikviduotas.

"Na ar ne laisvos, ar ne autonomiškos sovietinės "respublikos?"

Kur jie stovi?

N. Gadyne sąryšy su Kominterno likvidavimu rašo:

"Taigi, dar viena "čistka," naujas pagrabas. Komunistų "internacionalo" jau nėra. Nėgarbingai gyvenęs jis negarbingai ir mirė — amžiną jam atilę, Kremliaus patvoryje.

"Bet kas beliko komunistam, jų tarpe ir lietuviams komunistam?"

"Komunistai ir jų bendrakeleiviai visą laiką didžiavosi savuoju "internacionalu". Tas "internacionalas" jiems buvo tikriausioji relikvija, savo rūšies Liurdas. Galėjo suklyst visi, jų partijų vadai netgi partijos, bet "kominternas" neklydo. Jo klausyta, jam tikėta.

"Bet—"kominterno" jau nėra. Kur dabar stovi ir ką veiks biednos "kominterno" buriūtės? Kas bus, kas čia bus — patapas ar sudnoji diena?"

"Bus negerovė. Atsirad daug atskalūnų, bus nauja bala, kurioje murdysis komunistiški siratukai ir primestinukai."

Mūsų bendradarbis V. Širvydas neseniai gynė Lietuvą žurnale "Nation" ir pastebėjome, kad gegužės 28 d. jo laiškas buvo įdėtas "Burlington Free Press". Darbštusis V. Širvydas ir kitiems mūsų rašytojams ir veikėjams parodo pavyzdį, kaip reikia ginti lietuvių tautos teises į laisvę ir nepriklausomybę.

Overseas News Agency praneša, kad santykiai tarp lenkų ir čekų vyriausybės užsieni taisyti. Esą vilčių, kad centralinės Europos tautų konfederacijos organizavimo darbas galės būti tęsiamas ir toliau.

Lietuviai neužmiršta mirusiųjų savo tautiečių.

Tai matome iš gausingos žmonių minios, susirinkusios praėjusį pirmadienį — kapų puošimo dieną į Šv. Kazimiero kapines Chicagoj.

Retai kur kada tiek daug lietuvių susirenka vienon vieton, kiek tą dieną Šv. Kazimiero kapinėse.

Gražus paprotys laikyti tą dieną gedulo pamaldas už mirusiųjų sielas.

Šv. Kazimiero kapinės yra tikrai švariai ir gražiai užlaikomos.

Veik visi paskiri kapai savotiškai aptaisyti, gėlėmis papuošti.

Kai vasaros metu ten atsilankai, jautiesi esąs lyg ne kapinėse, bet dideliame gėlyne.

Tai irgi rodo, kad lietuvių pagerbia mirusiųjų tautiečių atmintį.

Pastebėtina, kad ir gražių paminklų prie kapų randame. Jų daugybė — tiesiog miškas.

Jei tuos paminklus vertinti pinigais, didelės pinigų sumos susidarytų. Tik įspūdj gerokai gadinama, kai užveini paminklą, ant kurio parašai iškalti labai sudaryta lietuvių kalba.

Ar nereiktų kapinių direkcijai patarti paminklų statytojams kreiptis į jos raštinę ar kur kitur, kad parašų kalbą pataisyti.

Kitas girtinas paprotys — kapinių dieną (Decoration Day) daryti rinkliavą lietuvių senelių prieglaudai.

Prie maldų, prie kapų puošimo tuo būdu pridėdama praktiškas, geras darbas, kuris yra naudingas ir mirusiems pagerbti ir gyviesiems — lietuviams seneliams, kuriems paskutinėmis savo gyvenimo dienomis dažnai neturi kur savo galvos priglausti.

Kas per daug plepa ir girusi, tas paprastai labai blogai temoka gyventi ir labai mėgsta tingėti.

Po svietą pasidairius Spicpivirvio Dumkos

Neseniai Amerikos valdžia išleido knygą "The Flies of North America". Knygos atspausa net 250,000 kopijų. Kaip paprastai, kiekvieną naują knygą visi puola kritikuoti. Atsirado net tokių kritikų, kurie kritikuoja ne knygą, ale valdžią. Girdi, valdžia daugiau ir daugiau popieros paima savo reikalams, gazetos pasidarė plonytės, popieros stoka, o čia valdžia ima tiek popieros ir pašvenčia... blusoms.

Mano delnas rodo, štai, ką. Tie kritikai greičiausiai nėra turėję blusų. Kai jos užpuola, tai nėra juokai. Valdžia, matyt, tai gerai žino ir dėlto išfigūravo, kad karu metu geriau žmogui turėti plonesnių gazetų, negu... blusų.

Viena gazietė daneša, kad Mrs. Anna Gibson iš Boston, Mass., užvedė skundą ant persikrymo už tai, kad vyras jai per barnį nukando galiuką liežuviu.

Obuolių žievėje, sakoma, randasi nuo trijų iki penkių kartų daugiau vitamino C, negu pačiame obuolyje.

Del to daugelis, paėmę valgyti obuolį jo žievę nulupa ir numeta, kad valgytų obuolį, o ne vitamina C.

Aną dieną iš vienos organizacijos susirinkimo važiuoja penki veikėjai. Sėdėdami kalbasi apie vienybę ir t. t. Vienas nusiskundžia, kad katalikų visuomenėj stoka vienybės, vieningumo. Visą laiką tylėjęs vienas jų sako:

— Broliukai, ką jau kalbėti apie visuomenę, kad ir mūsų tarpe nėra vienybės.

— Kaip tai? — paklausė.

— Na gi, žiūrėkit, važiuojam penki ir kiek galvų, tiek ir kepurų...

Iš tikro taip ir buvo.

ANGLIJOJE ANDREWS VARDU PAVADINTAS AERODROMAS

"Draugas" Acme photo

Amerikos pastatytas aerodromas Anglijoje pavadintas gen. Frank M. Andrews vardu. Andrews buvo U. S. vadas Europos frontui; jis žuvo Islandijoje lėktuvo katastrofoje.

Alaska ir karas

Iki šio karo, kaip mūs val-
žia, taip ir piliečiai mažai
kreipė dėmesio į Alaską ir
jos reikalus. Tiesa, pastarais
laikais Alaską kasmet ap-
lankydavo apie 35,000 žmo-
nių. Gyventojų skaičius, žiū-
rint šalies didumo, labai ma-
žas. Ir labai pamažu auga.
Aukso atradimo laikais o se-
turtingi pramonininkai sku-
bėjo į Alaską. Daugelis jų
atsivežė net ir savo darbi-
ninkus. Iki jie galėjo apšči-
asti aukso, jų dirbtuvės vei-
kė. Išgrobęs tą brangų žė-
mės turta, daugelis vėl pa-
liko Alaską ir iškraustė dar-
bininkus. Alaska bet gi, kaip
pirmiau, taip ir dabar yra
reikšminga tuomi, kad ji su
Aleutian salomis padaro kaip
ir tiltą iš Amerikos į Aziją.

Kaip žinome, gruodžio 7
d., 1941 m., japonai užpuolė
Pearl Harbor. Klatingas už-
puolimas trenkė į valdžios
ir gyventojų nervus, kaip
perkūnas iš giedro dangaus.
Po šio įvykio iš Tokyo ra-
dio buvo skelbiama melas,
kad sykiu ir Alaska nuken-
tėjo, kad Duch uostas ir Ko-
diak pasikendė liepsnose, o
Sitka okupuota. Be to, me-
tant bombas ant Fairbanks.
Žuvo 3,000 gyventojų. Alas-
kos gyventojai, jos kariuo-
menė, pajūtę gresiantį pavo-
jų, skubotai ėmėsi apsigyni-
mo priemonių. Generolo Si-
mon Bolivar Buckner įsaky-
mas šaudyti iš tvirtovės Ri-
chardson buvo ženklas ka-
riuomenei imtis ginklo. Aki-
mirksnyje visos kariuomenės
dalyso buvo pilnai paruoštos
žygiams.

Pažvelgę į žemėlapi mes
matom, kad tolimiausia A-
merikos sala, Aleutian sa-
lyne, yra Attu. Ši sala ran-
dasi tik 720 mylių nuo Ja-
ponijos bazės Paramushiro
ir 600 mylių nuo rusų bazės
Petropavlovsk. Taigi šiame
tolimųjų rytų vandenyne su-
siduria trys galingos pasau-
lio valstybės: Amerika, Ja-
ponija ir Rusija. Laiminga
Amerika turėdama Aleutian
salyną savo žinioje. Karo ži-
novai tvirtina, kad turint to-
se salose gerus įrengimus
ne tik yra galimybė atmuš-
ti prieš puolimus, bet jos
teikia ir gerą progą priešą
pulti. Japonai žino, kad jiems
didelis pavojus grėsia iš A-
laskos. Japonijos sostinė To-
kyo, amunicijos dirbtuvės O-
saka, Yokohama, laivų dirb-
tuvės ir laivų bazės Sasebo,
Kure ir Yokosuka randasi
kaimynystėje Kurile salų ir
iš čia gali būti lengvai pa-
siekiamos ir daužomos. Jie
gerai supranta, kad jei pa-
sisektų užimti Hawaii sa-
las, tai ir tada dar jie toli
būtų nuo U. S. — 2,400 my-
lių.

Gi jeigu jie galėtų užimti
pietrytinę Alaską, tada jie
atsirastų mūsų pašonėj, tik
už kokių 570 mylių.

Apie japonų šnipus

Dabartinis karas neuži-
degė netikėtai, kaip kai ku-
rie galvoja. Prie šio karo
japonai rengėsi per keletą
desėty metų. Apsvaiginti
karų laimėjimais su Rusija
ir Kinija, jie įgijo drąsos,

kuri juos pastūmėjo prie už-
puolimo Amerikos. Bet prieš
tai jie darė prisirengimus:
siuntė šnipus ištirti Alaskos
vandenį ir Aleutian salas.
Per daugelį metų tų salų
gyventojai jautė japonų žy-
gius. Dar toli prieš karą a-
laskiečiai girdėdavo praneši-
mus iš Tokyo radio apie slan-
kiojimą japonų submarinų
Amerikos vandenyse. Rude-
nyje 1939 m. žvejai užtikio
japonų povandeninę valtį
prie Annette salos. Prieš už-
puolant ant Pearl Uosto ru-
sai lakūnai iš Sibiro į Seattle
pranešė matę submarinus
Hawaii salų apylinkėse. Per
ilgus laikus japonų žvejai
atplaukdavo į Alaskos pa-
krantes neva žvejoti. Bet tai
nebuvo tas. Jie vyko čia šni-
pinėti. 1932 m. prisidengę
žvejyba jie buvo atsidūrę
net visai arti Amerikos kran-
tų ir savo laivais plaukiojo
nuo Meksikos iki Alaskos.
Išsidrąšinę jie buvo perplau-
kę net Bering jūrą ir atsi-
dūrę prie pat Bristol užla-
jos. Japonai šiuose Ameri-
kos vandenyse ant tiek įsi-
drąsino, kad tos vietos žvejai
pasiryžo juos išvyti.

1937 m. Valstybės Depar-
tamentas pasiuntė Japonijai
protestą. Po to, japonai už-
tikrino, kad daugiau nebelys
Bristol vandenį. Nuo to
laiko nors, tiesa, nelandžio-
jo, bet nesiliovė šnipinėje ir
tyrė salas. Prieš pusmetį iki
šio karo laivo Clevedon ka-
pitanas E. Jackson, sutiko
japonų laivyną iš 8 laivų Be-
ring jūroje, netoli nuo Nu-
nivak salos. Tą patį japonų
laivyną matė ir Alaskos žve-
jai netoli Dutch uosto, kur
ėjo statyba laivų bazei.

Salos St. Lawrence gyven-
tojai eskimosai liūdijo, kad
ir ant jų salos pasirodydavo
japonai. Jų šnipai veikė ne
vien Amerikos vandenyne,
Alaskoj ir Aleutian salose,
bet visur. Karą paskelbus
rasta 263 japonų nuolatinių
gyventojų ir 776 darbininkų
žuvies apdirbimo dirbtuvėse,
kurie kasmet atvykdavo
„darbo ieškoti“. Kaip tik
karas prasidėjo, visi buvo
suimti ir išvežti iš Alaskos.
Pas daugelį rastą įvairių
nuotraukų ir žemėlapių ir
taip gerai padarytų, kad pa-
našus darbas eiliniam dar-
bininkui neįmanomas. Kiek-
vienas Alaskos gyventojas
tvirtina, kad japonai per il-
gus laikus šnipinėjo Japo-
nijos nardai Alaskoje ir jos
vandenyse. Taip tai japonai
per daug metų ruošėsi prie
šio karo.

Tai žitsip japonai per
daug metų rengėsi prie šio
karo. Taip jie darė ir seniau.
Prieš rusų-japonų karą pas-
tarieji tik tada darė puoli-
mą, kada viskas buvo ištir-
ta ir sužinota. Per daug me-
tų, caro laikais, tūkstančiai
japonų keliavo po Rusiją kai
po pirkliai ir agentai. Geiž-
keliu važiuojant dažnai bu-
vo galima matyti tuos japo-
nų šnipus. Jie vilkdavo su
savimi našta šilko tuomi pa-
slėpdavo savo tikrąjį tikslą.
Bet prieš pat karą visi tie
šilko agentai skubiai išdū-
mė iš Rusijos. Japonai pa-

"Draugas" Acmė pnotu

Pirmieji sužeisti amerikiečiai kareiviai atvyko į Ameriką iš Attu salos gydytis North-
west armijos ligoninėje. Jie šypsosi, kai buvo pranešta, jog amerikiečiai Attu saloje lai-
mėjo kovą.

Kokių informacijų vyrai tarnyboje nori savo laiškuose

Maistas ir laiškai labiau-
sia palaiko moralę mūsų
puluose. Daugelį atsitiki-
mų kareivis, jūreivis ir ma-
rynas pirmiau skaito lai-
kus, negu valgo.
Vyrai ginkluotose jėgose
labiausiai nori gauti laiškus
iš namų, kurie praneša kaip
jų šeimos gyvena, žinias
apie draugus, ypač jei jie
tarnyboje; toliau žinios apie
įvykius ir t. t.

Blogos žinios iš namų ga-
li susilpninti kareivių mora-
lę. Laiškai su skundais; lai-
kai, kurie praneša, kad žmo-
nės namie turi apsieiti be
jiems „reikalingų“ daiktų;
laiškai, kurie atpasakoja
šeimynų bėdas, sklaido ka-
reivio mintis, kada jam rei-
kia saugoti sava gyvybę.

Kareiviai nemėgsta „fan
letters“, parašytų nepažįsta-
mų, kurie yra nariai taip
vadinamų „Write a Fighter
Club“. Laiškai herojų ger-
bėjų, asmenų, kurie gauna
jų vardus nuo draugo, ma-
žai ką jam reikš. Taip pa-
tyrė neseniai vestas tyrinė-
jimas tarnyboje, namie ir už-
jūryje. Tyrinėjamą atliko
Office of War Information.

Komentuodamas apie lai-
kus iš namų, kaip moralę
palaikančių mūsų kareiviuose,
maj. generolas Lewis H.
Brereton, vyriausias genero-
las Amerikos jėgų Vidry-
tuose, sakė:

„Kartais laiškai atrodo
svarbesni, negu amunicija.“
Kovoja vyrai — visuose
frontuose — patys sakė, kad
laiškai, kaip moralės pava-
duotojai, neturi pavauduoto-
jo.

Kareivis Afrikoje parei-
škė: „Visi mūsų pulko vyrai
buvo labai nusiminę. Pasi-
rodė paštas ir sekama die-
ną įvyko mūsų antra didelė
kova. Laiškai padarė daug
įtakos toje kovoje. Kiekvie-
no kareivio ūpas buvo ge-
ras. Jie turėjo žinių iš na-
mų.“

Marynas pridėjo:
„Po kovų mes nenorėjom
galvoti apie nieką, išskyrus,
kad buvome laimingi ir išli-

našiai veikia su visomis val-
stybėmis, kurias mano už-
pulti. Pirmą išitaria šalį, pas-
kiaulaukia progos ją už-
pulti.

Žuvo lietuviai

So. Boston, Mass. — Geg.
18 d., prie darbo, geležinėje,
Adomas Indrušaitis tapo
mirtinai sužeistas ir mirė.
Paėjo iš Radviliškio parapri-
jos. Amerikoje pragyveno 32
metu. Paliko žmoną Aleną
(Valančiūtę), tris sūnus, duk-
terį ir du brolius.
25,000 bandaužų

Moterų - merginų kare-
iviams remti skyrta susirin-
kime raštininkė Zaletskienė
ir kasos globėja Karčiaus-
kienė išdavė finansinį rapor-
tą. Skyrus jau išleides \$500
karo labdarystėms. Paruošė
25,000 bandaužų sužeistoms
kareiviams, per Raudonąjį
Kryžių. Rengia pramogą bir-
želio 5 d. Emery Hall, 1436
Dorchester Ave. Perkėlė sa-
vo susirinkimus į tretį ket-
virtadienį.

Ar žinai, kad

— „Darbininkas“ pasiry-
žo išleisti didelį, daugiau 400
pusl. turintį, vysk. Būčio vei-
kalą apie nuostabiuosius šiu
dienų įvykius Liurde. Knyga
bus gausiai iliustruota. Kaip
žinome, vysk. Būčys buvo
pats nuvykęs į Liurdą, tenai
pagrindiniai tyrinėjo nepa-
prastus išgijimus, sueidamas
ir ryšį su tuos įvykius stebė-
jusiais gydytojais. Lietuvoje
to veikalo buvo išėjusios net
dvi laidos. Vysk. Būčio su-
tikimas išleisti naują laidą
jau gautas, atsiklausus jo
šiuo atžvilgiu ta maldakny-
gė bus tokia pirma Ameri-
ti raidės naujai leidžiamai koje.

MARGUTIS
VIENINTELIS AMERIKOS LIETUVIŲ KASDIENINIS
RADIO LAIKRAŠTIS, ĮSTEIGTAS BAL. 11, 1933 M.
WHFC - 1450 kilos.
SEKMADIENIAIS — nuo 1
iki 2 val. popiet.
KITOMIS DIENOMIS — nuo
9:30 val. vakare.
EXTRA PROGRAMAS Penk-
tadieniais nuo 7 iki 8 v. v.
MARGUCIO ofiso adresas:
6755 S. Western Ave., Chicago, Ill.
Telefonas — GROvehill 2242

Užlaikykite Rakandus Gerame Stovyje
— KAD JIE IŠTEKTŲ JUMS
PĖŠ ŠIOS KARŠ LAIKĄ!
Mes padarome RAKANDAMŲ gerus
APDENGALUS iš neblunkančių spal-
vų medžiagos ir teikiame jums
APKAINAVIMĄ VISIŠKAI DYKAI!
PAVASARIO VALYMO LAIKAS—
Matykite mus kasdien Megatinų Pa-
rankų, Draperis, Grindų Paklojimus,
Drupes dirbam pagal orderį Dykai!
BECK'S DEPARTMENT STORE
3321-25 SO. HALSTED ST. TEL.: YARDS 4778

Opa pratęsė laiką mėlynų ženklų G-H-J

Mėlyni ženklai G—H—
navimo reikalams. Kitas
J War Ration Book No. 2,
bus geri iki birželio 7 d. iš-
sibaigimo laikas buvo gegu-
žės 31 d., bet OPA pratęsė,
kad sulaukyti didelį pirki-
mą krautuvėse. Tuomi pačiu
laiku kiti trys setai ženkle-
lių kenuotam maistui — E—
L—M bus geri nuo gegužės
24 d. iki birželio 7 d.

OPA pr:šo šeim:ininkų
nelaikyti ženklelių per ilgai,
nes jų punktų vertė nebus
pakeista. Nuo gegužės 24 d.
iki birželio 7 d. šeim:ininkė
turi gana laiko nusipirkti,
kas jai re:kalinga.

OPA praneša, kad šeim-
kuo greičiausia. Suž:nokite,
kokios anglies galite gauti
ir kada galės pristatyti.
3. Peržiūrėkite visą šildo-
mą aparatą. Labai sunku
gauti naujų dalių, taigi pe-
čius, ar tai alejaus, ar ang-
lies turi būti gerai peržiūrė-
tas.

Priruoškite namus
ateinančiai žiemai

Ateinanti žema bus viena
iš kritiškiausių milijonams
civilijų, jeigu jie nepasiruoš
šaltam orui. Taip OWI įspė-
ja.

1. Įdėti įtaisymus, kurie
neįleistų šalčio ir tokiu bū-
du sutauptys kuro. Svarbiau-
sia yra insuliac'ja. Duris ir
langus reikia apdėti weather
stripping ir uždėti antras
duris, o į langus įdėti "storm
windows".

2. Apsirūpinkite anglimis
ninkės gali dabar vartoti
ženklelius 15 ir 16 War Ra-
tion Book No. 1 cukrui ke-

Prancūzų vadai

ALGIERS, Algerija, birž.
1.—Prancūzų gen. de Gaulle
baigė čia pasitarimus su gen.
Giraud. Viskas gražiai bai-
gėsi.
Sudaryta iš 7 prancūzų
komisija, kuri valdys pran-
cūzų Afriką prezidentaujant
gen. de Gaulle ir gen. Gi-
raud.

Prancūzų šiaurinė Afrika
bus glaudžiai susijusi su są-
jungininkais ir bendrai veiks
už Prancūzijos išlaisvinimą.

Atyda Lietuviams!

Budriko Didelį Krautuvę Randasi —
Radio, Jewelry, Laikrodėlių,
Daimontų, Akinių ir taipgi Rekordų.
Milžiniškas 150 tūkstančių dolerių vertės stakas pa-
sirinkimui. Už cash ir lengvais išmokėjimais.
Jums apsimokės atvažiuoti pas Budriką nors jūs
gyvenate ir už 200 mylių. Kainos žemos. Krautuvė
randasi nuosavame baltame name, 3241 South Halsted
Street. Telefonas CALumet 7237.

JOSEPH F. BUDRIK, Incorporated
FURNITURE KRAUTUVĖ
3241 S. Halsted St. Tel. Calumet 7237
Krautuvė atdara ir Sekmadieniais nuo 10:00 val.
ryto iki 4:00 val. po pietų.

Zymūs Radio Programai leidžiami Budriko Krautuvės
WCFL 1000-K Sekmadienio vakare, 9-tą valandą
WHFC 1450-K Ketvirtadienio vakare, 7-tą valandą.

I AM AN AMERICAN

By Gregory T. Dillon,

Chicago Herald-American Staff.
 "Thank God, I'm An American!"
 Justice, Tolerance and Truth,
 Freedom and the rights of man
 Opportunity for Youth —
 Strongly the winds of freedom blow
 Over our land which holds but place
 For freemen who brave any foe —
 Men who have sprung from every race.

Home of the homeless; U. S. A.
 Where refuge to oppressed began
 Together now, we humbly pray:
 "Thank God, I'm An American."
 Driven forth from his place of birth
 Comes here to find equality,
 Youngest of nations on God's earth,
 Haven of hope for refugee

Today the flags of freedom fly,
 Throughout this land of Liberty;
 They flaunt their banners to the sky
 As millions pledge their loyalty
 To just one nation and one flag
 Flying proudly in the van
 Wherever fighting Yankees brag:
 "Thank God, I'm An American".

A LITHUANIAN SEES

TWO BOOKS

The Catholic weekly America of Brooklyn, N. Y. announced the forthcoming publication of a book in English about Lithuania and the political aspirations of the Lithuanian people. It will be published under the auspices of a very active and energetic Council of New York Lithuanians, headed by Father N. Pakalnis. The work will be a group effort of many Lithuanian writers under the general editorship of Prof. Pakštas, Director of the Lithuanian Cultural Institute. Among the contributors are listed: Prof. Pakštas, Prof. Senn (a noted philologist), U. Kacnelnabogen (an authority on the Lithuanian folksongs, the Dainos), attorney K. R. Jurgėla (authority on early Lithuanians in the United States), V. Širvydas (authority on Lithuanian immigration to the United States), V. Abraitis (Doctor of Law), prof. J. Robinzon (authority on the Jews of Lithuania), A. Simutis (author-

ity of Lithuania's economic life), A. Vaičiulaitis (a noted Lithuanian novelist, now in the U. S. Army), K. Baltramaitis (authority on articles and books about Lithuania in English) Prof. J. Žilevičius (authority on Lithuanian musical history), M. Dobužinskis (authority on Lithuanian art, now chief decorator for the Metropolitan Opera Company), J. Januškis (former member of Lithuania's parliament), Col. A. Valušis and Col. K. Grinius (both authorities on military and national history of Lithuania). The book is being published by private subscription and will appear sometime before July 1st. Some \$600 have already been subscribed.

TIMELESS LITHUANIA

The Free Lithuania Association (whose headquarters are in Cleveland) is publishing "Timeless Lithuania", the work of the United States Minister to Lithuania, Mr. Owen J. C. Norem who at present is a Chaplain in

"ON A HORSYCLE BUILT FOR TWO"

RIVERSIDE, CALIF.—To the tune of "The Old Wood Mare Ain't What She Used To Be" Major Elynor Clark of the Girl's Service club of the USO club here takes Corporal Technician Arthur C. Eckhardt for a ride. The occasion was a Western Ranch Party, with cowboy fiddlers, cowgirls, ropers and all the ranch trimmings. What, no spurs?

the U. S. Army. It is also to be published by private subscription, and \$300 have been already collected. It is due to appear within three months.

The Lithuanians are not as energetic as some other nationalities in putting their case before the Anglo-Saxon world. The Journal of Modern History (March, 1943), for instance, lists 8 books about Polish affairs in English and only one about Lithuania. This one is by A. Simutis entitled "The Economic Reconstruction of Lithuania" of which the following review is given by Eldon R. Burke.

DON'T GIVE UP THE SHIP!

The Newsweek (March 29) is prematurely pessimistic about the possibilities of Lithuania's freedom. It says: "Later developments have caused Allied officials virtually to give up hope that Moscow can be persuaded to restore the Baltic States and those parts of Poland and Rumania that were incorporated into the Soviet".

Well, the Lithuanians were always noted for their tenacity. The Big Bear for 40 years (1864-1904) denied them the right to print even innocent prayer books in the Lithuanian language. Were the Lithuanians discouraged and meekly turned Russian? They printed books elsewhere and smuggled them in by the hundred thousand. Then the government of the almighty Tsars decided to give up.

THE POLISH ANSWER

As for the Poles, their leader, General Sikorski, says in the Collier's (April 3): "The partition of Poland between Germany and Russia, before the Nazi invasion of the Soviet, has been nullified by the new treaty between Poland and consider that this restores

LONDONAS. — Dingo iš Lisabonos į čia skridęs keleivinis lėktuvas su 13 asmenų. Tarp jų buvo ir aktorius Leslie Howard.

Pirkite tose krautuvėse, kurios garsinasi "Drauge".

the Polish-Soviet border of August, 1939".

If this is so, it would leave the Lithuanian capital city Vilnius in Poland. However, the Lithuanians hope the Polish leaders will see that Russia of July 30, 1941, the injustice done by General Zeligowski in 1920 will be rectified by General Sikorski.

Oddities of Other Lands

...Palanga, a LITHUANIAN coast resort seven hundred years old, which had a tourist population twice the number of its own inhabitants, has one of the safest sandy beaches of the Baltic. One can wade out 90 feet on the sandy ocean floor before the sea reaches the knees. It has been a paradise for children's play.

...When there was still a POLAND, the Poles used their plentiful potatoes to make automobile tires.

...Most popular hotel at the always popular Italian resort of Amalfi is an old monastery. The ancient monks' cells are now beautifully furnished and are available only when booked weeks in advance.

...Visitors to France try not to miss the cathedral at Beauvais. It is only a choir, for the rest of the church was never built, but this choir is the highest of all choirs, rising 223 feet and has lasted 7 centuries as a wonder of Gothic architecture.

PLATINKITE "DRAUGA"

DABAR

Yra Geriausias Laikas Pirkti Pirmos Rūšies Namų Materijolą Už Dar Žemomis Kainomis!

Atvykite į mūsų jarda ir apžiūrėkite stakę ir sukėtą rūšį LENTŲ — MILLWORK — STOŲ IR NAMŲ MATERIJOLĄ — dvi garazų, porčių, viščių, sklepy ir stoty. PASITARKITE SU MŪSŲ EKSPERTAIS kaslinink pertalsymo namų.

APROKAVIMAS IR PRISTATYMAS TEIKIAMAS DYKAI! STANLEY LITWINAS, General Manager.

CARR - MOODY LUMBER CO.

PATARNAUJA LIETUVIAI SALESMAI

3039 SO. HALSTED ST. TEL. VICTORY 1272

VALANDOS: Sekmadieniais nuo 8 val. ryto iki 12 val. pietų. Kitomis dienomis — nuo 7 valandos ryto iki 6:30 valandos popiet.

CHICAGOJE IR APYLINKESE

Grižo patenkinti ir dvasioje stiprūs

Marquette Park. — Šv. Vardo draugijos nariai grįžo iš rekolekcijų pirmadienį, gegužės 31 d. Rekolekcijoms buvo išvykę į Tėvų Pranciškonų vienuolyną, Mayslake, Hinsdale, Ill. Ekskursijoj dalyvavo komisijos pirm. F. Petrutis, J. P. Phillips, S. Cibulskis, A. C. Yerkes, K. Laurinavičius, F. Waišnoras, J. Lenkart, A. Zink, adv. J. J. Grish ir cerietis Ant. P. Zickus. Išvykę penktadienio vakare, praleido 60 valandų meditacijai, maldoms ir dvasiniam pastiprinimui.

Mayslake yra graži vieta. Namas buvęs milionieriaus Peabody su dideliu plotu žemės ir gražus ežeras. Čionai randasi maža kopytėlė su Porcinkulio paveikslu, kuris yra padarytas iš mažų akmenėlių. Kiek teko patirti, kopytėlė kainavo \$60,000.00.

Visi dalyviai džiaugiasi aplankę Mayslake ir atlikę rekolekcijas. J. J. Grish

Pagerbė dešimtmečio proga

Stelai Meškienei, 6402 S. Washtenau Ave., dešimties metų vedynio gyvenimo sukakties proga, jos draugė H. Kulikauskienė — bridgeportietė, surengė "surprise party". Susirinko gražus būrelis draugų ir draugų, taip pat darbininkės bei darbininkai iš Spiegels dirbtuvės ofiso, mat ten Meškienei dirba. Susilaukė sveikinimų ir dovanų. Džiaugėsi gavus sveikinimus ir dovaną nuo savo vyro advokato B. Meškio, kuris tarnauja ir užima žymią vietą Dėdės Samo kariuomenėje ir šiuo metu, randasi kur nors Alaskoje. Taip pat sveikino ją brolis dr. V. Butkus iš kariuomenės tik iš nežinomų vietos.

S. Meškienei dėkinga visoms ir visiems, ypač H. Kulikauskienė už parodytą gražią širdį, kuri niekuomet nebūs pamiršta. E. S.

COUGHS

Due To Colds or Bronchial Irritation
 Here's good news for the people of the U. S. A. Canada's greatest cough medicine is now being made and sold right here, and if you have any doubt about what to take this winter for the common cough or bronchial irritation get a bottle of Buckley's CANADIAN Mixture. You won't be disappointed—it's different from anything else you ever used—one little sip and you get instant action. Only 45¢—all druggists. Satisfaction or money back.

Žemaičių klūbas įteikė \$58.00 Raud. Kryžiui

Klūbas savo surengtam vakarė dėjo pastangų sukelti pinigų Raud. Kryžiaus reikalams. Vakaras buvo sekmingas. \$58.00 Mrs. A. Jacobs ir Mrs. Raila per Dariaus-Girėno R. K. vieneta pridavė centrui.

Žemaičių klūbas pasižymi savo parengimais ir gausiomis aukomis labdarybės reikalams ir kitiems patriotiškams tikslams.

Kadangi žemaičiai tokie energingi, patriotai ir sumanūs darbuotojai, turia garbės kviešti visas žemaites atsilankyti ir prisidėti prie Dariaus-Girėno R. K. vieneto, taipgi megzti kiekvieną antradienį. Dabar pradėsima 10 val. ryto ir tęsiasi iki 10 val. vakaro. Galima pasirinkti patogus laikas ir atvykti į Dariaus-Girėno svetainę, 4415 So. Western Ave.

Dariaus-Girėno Aux. R. K. vienetas

Vargšas, kuris neapkenčia turtingųjų, tiek pat nupuola, kaip ir tie turtingieji (Tolstojus).

Padėka

Labai gerai pavyko Žemaičių Kultūros klūbo "bunco" ir "card party", nes komisija gerai darbavosi ir iš anksto daug tikiėtų išpardavė, be to, surinkta daug brangių dovanų žaidėjams.

Kadangi tą dieną buvo gana daug parengimų, tad mes neturėjome daug publikos, bet kurie buvo atsilankę, visi buvo.

Pusė pelno buvo skiriama Raudonajam Kryžiui. Pelno liko \$107.50. Raud. Kryžiui priduta \$58.00, o \$49.50 palikta klūbo reikalams.

Ačiū komisijai už gražų pasidarbavimą, taipgi visiems vakar dalyviams už parėmimą. Žemaitė

SKELBKITES "DRAUGE"

EXTRA! EXTRA!

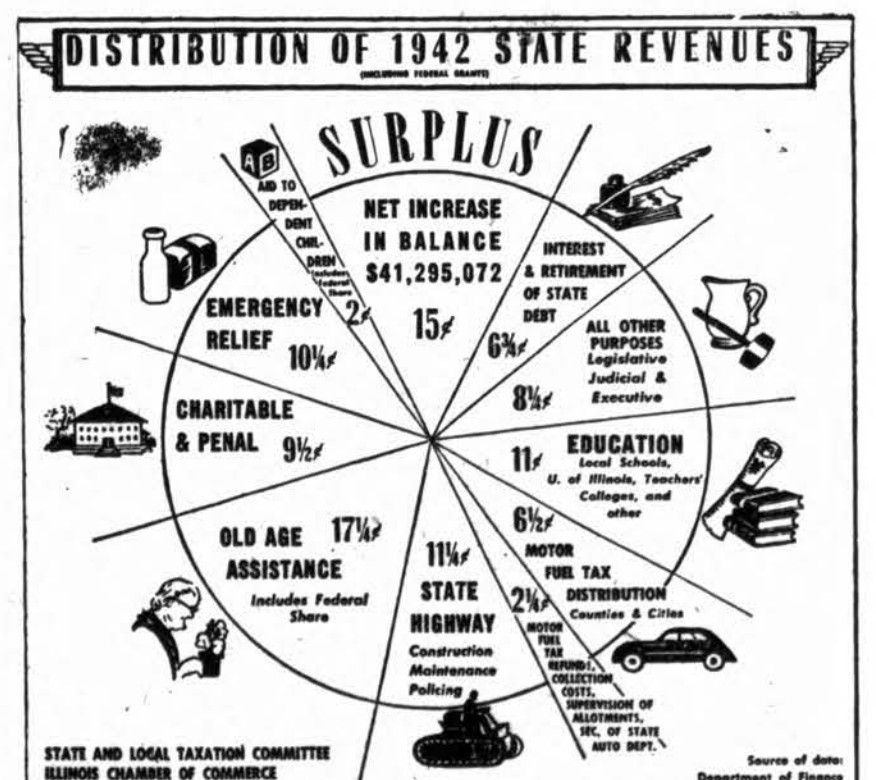
Permainytas vardas ir adresas —

Lietuviškas Žydukas

REMKITE SENA LIETUVIŲ DRAUGĄ

N. KANTER, sav.

MONARCH LIQUOR
 3529 So. Halsted St.
 Phone YARDS 6054

\$41,295,072.00, or 15c out of every \$1.00 of revenue received by the State of Illinois during the fiscal year 1942, was not needed for governmental operations and was added to State surplus. In the future, a part of such excess collections will be returned to the people in the form of lower local taxes if House Bills 274 and 275 are passed by the Illinois General Assembly. These bills, sponsored by the Illinois Chamber of Commerce and introduced by Representatives Franklin U. Stransky (R) of Savanna and Henry J. White (D) of Somonauk, are now in the House Revenue Committee.

Waste Fat Turnover

Tony Evers, acetylene burner at Consolidated Shipyards, Morris Heights, N. Y., collects fat from lathes operator, Gephard Wagner. "And my wife turns over all her kitchen grease to the meat dealer as soon as she collects a canful," says Wagner. "Every drop counts to make glycerine for gunpowder."

Mums Valdžia SAKO:

TAUPYKITE VISOKIUS DAIKTUS, ką tik galima. Ir jūs savo apdėvėtą parlor setą nemeskite lauk, paduokite Roosevelt Furniture Kompanijai. Jie FERDIRBS ir padarys ji kaip NAUJĄ savo dirbtuvėj. Dideles pasirinkimas visokių spalvų apdangai.

2-ju SMOTU Kainos \$36 IR AUKSCIAU!

SPRINGSAI jūsų parlor seto yra tokie, kaip matote. Bet dabar tokių jau negautumėt.

Telefonas SEELEY 8760

ROOSEVELT FURNITURE COMPANY

2310 WEST ROOSEVELT ROAD

ARD XXIV seimo protokolas

ARD 24 seimas įvyko gegužės 23, 1943, Marijos Gimimo parap. salėj, Chicago, Ill.

Seimas pradėtas šv. Mišiomis 9:30 val. ryto, seserų kopyčioj. Mišias šv. laikė kapelionas, kun. B. Urba ir pasakė pamokslą.

10:30 val. ryto centro pirmininkė A. Nausėdienė atidarė seimą, nuosirdžiai jo dalyvius sveikindama. Maldą atkalbėjo kun. Urba.

Prezidiumas
Seimo vedėja vienbalsiai išrinkta A. Nausėdienė, pagalbininkėmis — Ona Reikauskienė ir Sofija Bartkaitė. Į sekretorijata — Vera Galnaitė ir Elzbieta Andreliūnienė.

Rezoliucijų komisijon — adv. J. Grišius, V. Balanda, "Draugo" red. L. Šimutis, kun. B. Urba, B. Bytautienė, J. Čepulienė.

Mandatų komisijon — M. Stankiūtė, K. Garuckaitė, V. Trušt, O. Žylienė, E. Andreliūnienė.

Knygų revizijos komisijon — Gudinaite, Gumuliauskaitė, B. Abromaitė.

Zenkleliams prisegti — E. Paulienė, O. Kazlauskaitė.

Tvarkdariais — Laurinavičius, Dambrauskas;

Sveikinimai ir dovano
Sveikino kun. B. Urba, adv. Grišius su auka \$5.00;

Andrius Daugirdas — \$5.00; B. Nėnartonis — \$10.00; M. Petrošaitė — \$10.00; B. Akromaitė — \$5.00; E. Paulienė — \$5.00; B. Lindžienė — \$5.00; O. Kazlauskaitė — \$5.00; N. Dambrauskas — \$5.00; N. Budvitenė — \$5.00 (iš Ind. Harbor); N. Armonienė — \$50.00; B. Juraitienė, iš Gary, Ind.; S. Bartkaitė — \$5.00; Simonaitienė; K. Laurinavičius; E. Rudienė; V. Balanda nuo Federacijos apskr. Telegramomis. Juozapo-Marijos Villos studentės iš Newtown, Pa.; Tėvų Marijonų provinciolas,

kun. dr. Rėklaitis iš Kėnsha.

Rytinė sesija uždaryta 12:15 popiet. Maldą sukalbėjo kun. B. Urba.

Popietinė sesija
2 val. popiet seimo vedėja A. Nausėdienė atidarė ant rają sesiją. Maldą atkalbėjo kun. B. Urba.

Sveikinimai ir aukos
Į gausingą seimą nuosirdžiai prabilo vienuolyno generalė viršininkė motina M. Juozapa. Pasveikinusi nuo savęs ir visų seselių, padėkojusi už visų metų aukas ir prietelingas širdis, atpasakojo seimo dalyviams tikrai vargingą gyvenimą seselių Argentinoje ir kaip reikalinga joms yra pagalba. Toliau seimą sveikino kun. J. Dambrauskas, MIC.; kun. Ig. Albavičius su \$10.00; L. Šimutis; A. Nausėdienė su \$5.00; V. Galnaitė su \$5.00; J. Čepulienė; B. Juzelėnienė iš 5 skyr. su \$25.00; M. Varkalienė iš 8 skyr. su \$50.00; Ap. Zaranienė iš Chicago Heights su \$25.00; jos dukterė, Helen Mandella iš Chicago Heights su \$25.00; Ona Daukšienė iš Chicago Hgts su \$5.00; jos sūnus Rupert Leliūgas su \$5.00; Mar. Dambrauskienė iš Chicago Hgts, su \$5.00; J. Motekaitis su \$5.00; A. Pukelienė su \$5.00; J. Dimša nuo Laba Sėgos centro; N. Druktenis nuo Marijonų apskr.; E. Prosevičiūtė nuo Alumniečių dr-jos; K. Sriubienė nuo Moterų Sėgos apskr.; B. Strodomsienė su \$10.00; Simonavičių šeima su \$10.00; V. Bātu-

rienė su \$6.00; F. Šliogierienė su \$5.00; kun. Reikauskas, laivyno kapelionas su \$5.00 prisituntė per savo motinėle; E. Kodienė su \$5.00; Giržaičių šeima su \$5.00; Cibulskis ir šeima su \$5.00; N. Jančienė su \$5.00; M. Norvainienė su \$5.00; K. Naktutis iš Gary, Ind. su \$30.00; kun. J. S. Martis su \$5.00; prof. A. Pocius su \$10.00; S. ir P. Mažonių šeima su \$10; Mr. ir Mrs. J. Sumolauskas su \$10.00; Dargių šeima su \$5.00; P. ir A. Juškų šeima su \$5.00; A. Jaukšienė su \$5.00; S. ir B. Naujokų šeima su \$5.00; J. ir M. Puišų šeima su \$10.00; O. ir K. Vilimų šeima su \$5.00; A. Kripienė su \$5.00; Mr. ir Mrs. Wm. Kareiva su \$5.00; Eva Rudienė su \$5.00; E. Ogentienė su \$5.00; M. Anužienė su \$5.00; M. Užemeckienė su \$5.00; P. Jackūnienė su \$5; N. Kukienė su \$5.00; Frank Vendzelis su \$5.00; N. Kaji-nienė su \$5.00; G. ir V. Simonavičių šeima su \$5.00; F. Čepulionienė ir šeima su \$5.00; S. Gudenaitė su \$5.00; Šiaučiuų šeima su \$5.00; N. Zukienė su \$5.00; M. Bieleškieńė iš Ind. Harbor su \$5.00; K. Zaromskis su \$10; B. Vilimienė su \$10.00; M. Paulauskienė iš Ind. Harbor su \$10.00; kun. J. Česna iš Sioux City, Iowa su \$5.00;

su \$5.00; P. Jackūnienė su \$5; N. Kukienė su \$5.00; Frank Vendzelis su \$5.00; N. Kaji-nienė su \$5.00; G. ir V. Simonavičių šeima su \$5.00; F. Čepulionienė ir šeima su \$5.00; S. Gudenaitė su \$5.00; Šiaučiuų šeima su \$5.00; N. Zukienė su \$5.00; M. Bieleškieńė iš Ind. Harbor su \$5.00; K. Zaromskis su \$10; B. Vilimienė su \$10.00; M. Paulauskienė iš Ind. Harbor su \$10.00; kun. J. Česna iš Sioux City, Iowa su \$5.00;

su \$5.00; P. Jackūnienė su \$5; N. Kukienė su \$5.00; Frank Vendzelis su \$5.00; N. Kaji-nienė su \$5.00; G. ir V. Simonavičių šeima su \$5.00; F. Čepulionienė ir šeima su \$5.00; S. Gudenaitė su \$5.00; Šiaučiuų šeima su \$5.00; N. Zukienė su \$5.00; M. Bieleškieńė iš Ind. Harbor su \$5.00; K. Zaromskis su \$10; B. Vilimienė su \$10.00; M. Paulauskienė iš Ind. Harbor su \$10.00; kun. J. Česna iš Sioux City, Iowa su \$5.00;

E. ir I. Žailių šeima su \$5.00; A. ir K. Milerių šeima su \$5.00; teisėjas J. Žūris su \$10.00; Frank Česna, sergent, su \$5.00. Toliau seimą sveikino Tėvų Marijonų vice provincijolas kun. J. Mačiulionis, MIC. ir salės šeimninkas kun. A. Baltutis. Phillips, graborius, su \$5.00.

SPORTAS

LAIMEJO ČEMPIONATĄ Bridgeport. — Mergaitės šimet laimėjo čempionatą Bowling League ir užėmė pirmą vietą K of L mergaičių lygoj. Tymą sudarė šios: Agnes Stumanski, Joyce Gaidis, Sophie Sleboda, Bertha Watkins. Visos lietuvaitės.

Laidotuvių direktorius, Stanley Mazeika, "sponsoro" jį tymą ir nupirkò visoms gražias bliuskes.

Per bankietą, kuris įvyko geg. 5 d., Little Bohemia, tymui įteikta dovanos: kiekviena gavo po "trophy" su įrašytu jos vardu. J. G.

Remkite visus tuos asmenis, kurie skelbiasi "Drauge".

Remkite visus tuos asmenis, kurie skelbiasi "Drauge".

TAMAS MAZENIS
Mirė birželio 1 d., 1943 m., 1 val. ryto, sulaukęs pusę amž. Gimė Lietuvoje. Kilo iš Pa-nėvėžio apskr. V. lykių parap. Maženių kaime.

Amerikoje išgyveno 35 m. Palko dideliame nuštūdime broj Povila ir jo šeima; pus-seserį Stefaniją Kazarski ir jos šeima, brolieng Veroniką ir švogeri Edvardą Zukauskus, brolio dukterį Genovaitę, brolieng Kotrią ir jos šeima ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų. Lietuvoje palko broj Juozapą ir kitas gimines.

Vellonia priklausė prie Kelt-stučio Pašėpos Klubo ir prie Dariaus-Gireno American Legion Post No. 271.

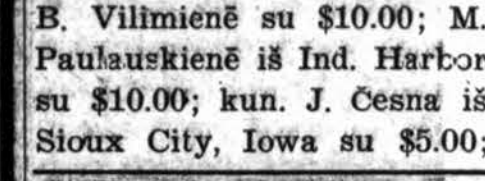
Kūnas pašarvotas namuose, 3357 So. Kedzie Ave., Tel. Virginia 9842.

Laidotuvės įvyks 8-stadien, birželio 5 d., 1943, iš 1 amž. 9:00 val. ryto bus atlydėtas į Nekulto Prasiđ. 3-oje Panielės parapijos bažnyčia, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už vellonio sielą. Po pamaldų bus nušūdėtas į Sv. Kazimiero kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nulūde Broliai, Pusseserė, Švogerkos, Brolienės ir Giminės.

Laidotuvių Direktorius J. F. Radzius, Tel. Canal 6174.

BALTRUS ZENKUS
Gyveno 1713 No. Marshfield Avenue

Mirė geg. 31, 1943, 7:45 val. ryto, sulaukęs pusę amž. Gimė Lietuvoje. Kilo iš Kauno apskr.

Palko dideliame nuštūdime du sūnus Pranciškų ir William, tris dukteris Marijoną, Koltz, žentą Joseph, Isabelle Schuman, žentą Frederick, anuką Robert ir Anna, pusbroj Juozapą Jocius ir daug kitų giminių ir pažįstamų.

Kūnas pašarvotas kopyčioj, 1735 W. Wabansia Ave.

Laidotuvės įvyks penktadienį, birž. 4 d. iš kopyčios 8:30 val. ryto bus atlydėtas į Sv. Mykolo parap. bažnyčia, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už vellonio sielą. Po pamaldų bus nušūdėtas į Sv. Kazimiero kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nulūde Sūnai, Dukterys, Ženai, Anakai, Pusbroliis ir Giminės.

Laidotuvių Direktoriai Lachawicz ir Sūnai, Tel. Canal 2515.

Pachankis — Troost Paminklai

PETER TROOST MONUMENT COMPANY (Isteigta 1889 m.)

Meniški, Vertingi

PAMINKLAI

MAUZOLEJAI

ZENKLAI

Pasitikiškimo

Mumis

Rekordas—

Ši Firma Vėrė 56 Metų

Tos Pačios Sėmos

Rankosel

PERSONALIZED MEMORIALS AT NO ADDITIONAL COST.

PARTICULAR People PREFER Pachankis Productions.

Workmanship and Materials Unexcelled—at Lowest Prices

BUY U. S. WAR BONDS WITH THE SAVINGS

KREIPKITES PRIE

JOHN W. PACHANKIS

—THE LITHUANIAN MONUMENT MAN—

Member of the Lithuanian Chamber of Commerce

MODERNI Išvidinė PARODA: REZIDENCIJA:

4535 W. Washington Blvd. 5919 South Troy Street

Tel. ESTebrook 3645 Tel. REPUBLIC 4298

VALANDOS: Kasdien 9-9 vak.; Seštad. ir Sekm. 9-6 val.

NULIUDIMO VALANDOJE

Kreipkitės į -

ANTHONY B. PETKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

DVI MODERNISKOS KOPYČIOS JOSŲ PATOGUMUI:

1410 South 50th Avenue, Cicero

Telefonas CICERO 2109

6812 So. Western Ave., Chicago

Telefonas Grovehill 0142

Mūsų patarnavimas yra greitas, mandagus ir Jūsų finansiskam stoviuui prieinamas.

GARY, INDIANA LAIDOTUVIŲ ISTAIGA

PRUZIN FUNERAL HOME

Geriausias patarnavimas — Moteris patarnauja.

PHONE 9000 1117 ROOSEVELT STREET

KREIPKITES PRIE MUS TIESIOG IR SUTAUPYKIT AGENTŲ KOMISJĄ.

SUVIRŠ 200 PAMINKLŲ RANDASI PAS MUS JUSŲ PASIRINKIMUL

Geriausio Materialo ir Darbo.

Mūsų MENO SEDEVRAI pridavė daugelį mūsų Lietuvosiam klientams pilną patenkiniimą.

Didysis Ofisas ir Dirbtuvė:

VENETIAN MONUMENT CO.

Didysis Ofisas ir Dirbtuvė: 527 N. WESTERN AVE. (Netoli Grand Ave.) PHONE: SEELEY 6103

BEGEMAN'S

4184 ARCHER AVE. 3142 W. 63RD ST.

Vieniems Metams Laikrodžių Pataisymas Gvarantuojamas

Nenusimkite senų, sugėdintų budėtininkų. Jų negalima atstatyti, nes daugiau jų nedirbama. Jūsų galima pataisyti, kad duotų jums daug metų patarnavimą. Jūsų Big Ben, Little Ben ir kiti budėtininkai galima pataisyti.

Apkainavimas Veltui be Obligacijos

INSULUOKITE Savo Namus.....

Nuo ŠALCIO Ziemeje ir KARŠCIO Vasaros Metu!

SMAGUMAS Insuluoto Namo Teiks

JUMS IR JOSŲ VISAI ŠEIMYNAI SAUGYBAS APTURETI DAUG PRIE PALAIKYMO SVERTOS IR LUKSMUMO, NES TAI DAUG PRIKLAUSO NUO LYGIOS TEMPERATŪROS!

Apsimokės Jums Pasitarti Su Mūsų Insulacijos Ekspertais. Tik Pašaukite Telefonu — ATLANTIC 4290

MALIAVOJANT savo namus — vartokite UNITEX. Ši mallava tai visiškai NAUJAS išradimas. Pamirkinimas balto ir 7 kitų gražių spalvų. UNITEX vartojamas ant calcimino, wallpaper, plis-terio ir wallboard. Vienas atpūtikimas užtenka! Nerėkia calcimino nuplauti, nerėkia pirmiau naudoti sealer ant plis-terio — ar primer mallavos ant wallboards. Vienas kotas viską apdengia. UNITEX yra gvarantuojamas.

Dėl Insulacijos, Plumbing ir Heating, Talsymio ar Reikmenų, Mityk:

South Center Plumbing and Heating Supply Company, Inc.

5456-58 S. STATE ST. 6 W. GARFIELD BLVD.

N. W. Corner 58th and State Streets

VISI TELEFONAI..... ATLANTIC 4290

NARIAI

Chicagos

Lietuvių

Laidotuvių

Direktorių

Asociacijų.

AMBULANCĖ

Patarnavimas Dieną ir Naktį.

Mes Turime Kopyčias Visose Miesto Dalyse.

L. BUKAUSKAS

10821 SO. MICHIGAN AVE. Phone PULLMAN 9661

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 LITUANICA AVENUE Phone YARDS 4908

J. LIULEVICIUS

4348 SO. CALIFORNIA AVE. Phone LAFAYETTE 3373

P. J. RIDIKAS

3334 SO. HALSTED STREET 710 W. 18th STREET Telephone YARDS 1419

I. J. ZOLP

1646 WEST 46th STREET Phone YARDS 0781

MAZEIKA

3319 LITUANICA AVE. Phones YARDS F133-36

EVANAUSKAS

LACHAWICZ IR SUNUS

2314 WEST 23rd PLACE Phone CANAL 2515

SKYRIUS: 42 E. 108th ST. 10756 S. MICHIGAN AVE. Tel. PULLMAN 1270

PASKOLOS DAROMOS

ANT PIRMŲ MORGICIŲ GREITAI IR PIGIAI MENESINIAIS ATMOKEJIMAIŠ

MUTUAL FEDERAL

Savings and Loan Association OF CHICAGO

2202 W. Cermak Road

Telefonas: Canal 8887

Ben. J. KAZANAUSKAS Sekretorius

WHOLESALE FURNITURE BROKER

Everything in the line of Furniture

ALEX ALESAUSKAS and SONS

Factory Representative.

SHOWROOMS IN MERCHANDISE MART

For appointment call — REPUBLIC 6951

PASKUTINIS PAGERBIMAS

JOHN F. EUDEIKIS

Laidotuvių Direktorius

AMBULANCE Dieną ir Naktį

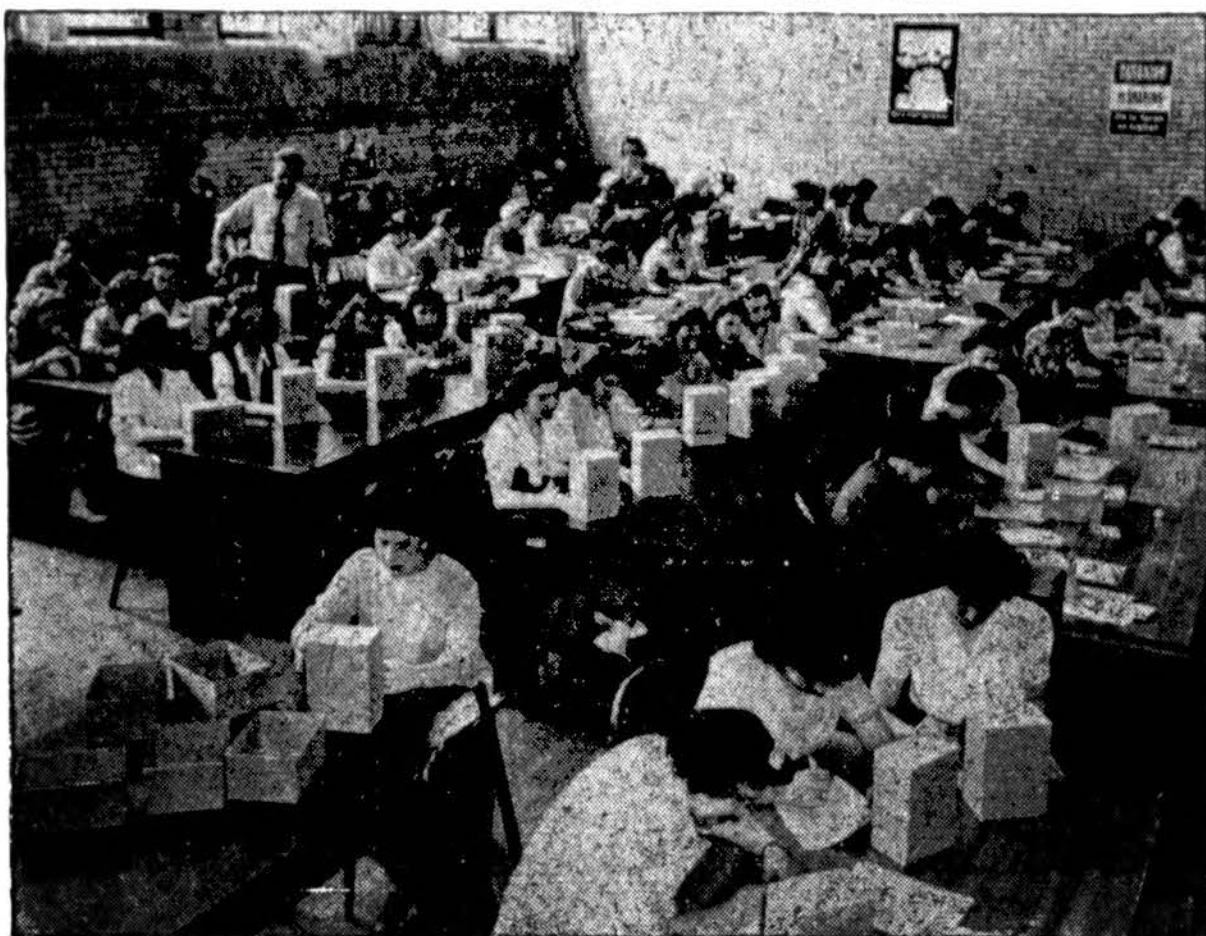
4905-07 SOUTH HERMITAGE AVENUE Tel. YARDS 1741-1742

4332-34 SOUTH CALIFORNIA AVENUE Tel. LAFayette 0727

RADIO PROGRAMAS — 8:00 val. Firmad ir Ketvirtad. vak. iš stoties WGES (1390), su Povilu šaltimiera.

MOKINIAI PADEDA RUOSTI RATION BOOKS

"Draugas" Acme photo

Daugiau kaip 1,000 mokinių ir savanorių darbininkų penkiose Chicagos high school paruošia racionavimo knygeles milijonams asmenų, septynioms vidurvakario valstybėms: Illinois, Wisconsin, Minnesota, Nebraska, Dakota ir Iowa.

Lietuviai kariai kovoje už U. S. laisvę ir pavergtųjų išlaisvinimą

Lietuvis Brightonparkietis aviacijos mokykloje

Klemensas Zapustas

Klemensas Zapustas, baigęs Šv. Panelės Nekalto Prasidėjimo parapijos mokyklą ir Kelly High School, dabar Dėdės Samo kariuomenėje dar toliau mokosi, kad galėtų būti naudingesnis savo kraštui.

Lankydamas mokyklą, netingėdavo anksti kelti ir patarnauti prie Šv. Mišių.

Klemensas yra vienturtis sunus Jono ir Antaninos Zapustų, kurie gyvena 4417 S. Campbell Ave., Chicago, Ill. Nors būdamas toli nuo

savo tėveliu, Klemensas jų nepamiršta, ir Motinos dienos proga iš tolimos Colorados prisiuntė savo mamytei dovaną.

Jo dabartinis adresas: Klemensas Zapustas, Army Air Force Technical School, Lowry Field, Colorado.

Sužeistųjų sąrašas

Karo departamentas, birželio 1 dieną, pranešė 287 Amerikos kareivių pavardes, kurie buvo sužeisti š. Afrikos kovose. Sužeistųjų skaičiuje yra vienas chicagietis.

Žuvo dvynai

Chicago, Ill. — Du dvyniai broliai labai gerai sugyveno. Jie abu buvo įstoję į Dėdės Samo armiją. Vienas iš jų žuvo Tunisijoje, o kitas š. Afrikoje.

Daug armijoje

Chicago, Ill. — Iš Armour ir Co. jau išėjo į Dėdės Samo kariuomenę 12,000 darbininkų.

11 žuvo

Pyote, Tex. — Flying Fortress katastrofoje žuvo 11 asmenų. Nelaimė įvyko vakarų Texas.

Pagrobė \$1,000

Chicago, Ill. — Du plėšikai pereitą pirmadienio vakarą sulaukė George Bouris ir jo žmoną Georgia, savininkus grosernės ir likerų krautuvės, 1500 East 63 str. Plėšikai privertė, kad Bouris atiduotų raktus nuo krautuvės. Taip pareiškė Bouris pereitą antradienį policijai. Kai vienas plėšikas sėdėjo automobilyje su pora, jo draugas atidarė krautuvę ir paėmė \$1,000 grynais pinigais iš registro, pareiškė Bouris.

Atitinkite ir paraginkite kitus užsisakyti "Draugą"

17 Chicagos vyrų paskandino nacių submariną, kuris tykojo konvoju

Amerikos pakraščiu sargybinis laivas Spencer sučiupo vokiečių submariną, kuris laukė prieš keletą savaitių Atlantike konvojaus. Vokiečių submarinas buvo priverstas pakilti ir viršų, kai amerikiečiai paleido gilmumos bombas. Paskui buvo apšaudytas iš patrankų ir pagaliau vokiečių submarinas buvo nuskandintas. Daugiau kaip 40 vokiečių įgulos narių, išsigelbėjusių iš submarino, buvo paimti ir nelaisvę. Kovoje prieš nacių submariną dalyvavo 17 vyrų iš Chicago area.

Pakraščių sargybinis laivas Spencer nuostolius turėjo visi mažus, jo sužalojimas menkas. Kovos metu žuvo Julius T. Petrella, 21 metų, Brooklyn, radioman.

Submarinas laukė Nacių igula šaudė į sargybinis laivus. Naciai buvo nugalėti. Nacių submarino įgulos nariai nustojo šaudyti ir šoko į vandenį. Išsigelbėjusieji buvo paimti ir nelaisvę.

Nacių submarino propeleris nustojo veikti, paskui jis paskendo. Pakraščiu sargybinis laivas Spencer, buvo sunkiai ginkluotas, jis lydėjo konvojų į sąjungininkų uostą.

Submarinas laukė

Buvo patirta, jog yra nacių submarinas. Submarinas buvo pasinėręs ir laukė artėjant konvojaus. Kai tik buvo duotas alarmas, tuojau iš sargybinio laivo buvo numestos gilmumos bombos į submariną.

Kai tik buvo duotas alarmas, tuojau iš sargybinio laivo buvo numestos gilmumos bombos į submariną.

Du vokiečiai priešai suimti

Chicago, Ill. — Pereitą antradienį buvo suimti du vokiečiai svetimšaliai, kai jie atsisakė stoti į Jungtinių Amerikos Valstybių kariuomenę. Iš viso Chicagoje jau yra areštuota 269 svetimšaliai priešai.

Vienas iš suimtųjų yra 36 metų amžiaus, jis dirbo mėsos pakavimo fabrike, jis reguliariai lankėsi vokiečių susirinkimus, ir pareiškė, jog jis negali kovoti prieš savo gimines. Jis pasakė, kad šešios jo seserys yra Vokietijoje, o švogerys ir pusbrolis yra vokiečių armijoje. Kitas yra 35 metų amžiaus, jis dirbo automobilių krautuvėje, jis turėjo pirmus popierius.

Reikėtų rimčiau žiūrėti gyvenimą

New York. — Mrs. Janet Showden Gill, 29 metų amžiaus, du kartus vedus, dukterė mirusio aliejaus milijonieriaus James H. Snowden, žmona armijos kapitono, birželio 1 dieną, išsoko iš šešiolikto aukšto Savoy Plaza viešbutyje, ir ji žuvo.

Ji buvo žmona mirusio Don Francesco Caravita, Italijos sportsman; ji apsivedė su juo po 24 valandų pažinties ir po penkių dienų vėliau persiskyrė.

Gill, 53 metų amžiaus, sužinojė apie savo žmonos mirtį, smarkiai susijaudino.

Orlaivininkas be kvėpavimo aparato gali iškilti iki 23,000 pėdų, bet ne aukščiau.

RACIONAVIMO DIENOS

Batų pora

Birželio 15 diena yra paskutinė data dėl stamp No. 17, gera dėl vienos poros batų.

Išgalioja

Sekmadienį, birželio 6 dieną, išgalioja L serijos raudonos stamos.

Mėlynos stamos

Pirmadienį, birželio 7 dieną, yra paskutinė diena naudoti G, H ir J serijos mėlynos stamos.

Raudonos stamos ir kava

Birželio 30 diena yra paskutinė diena dėl antrojo periodinio patikrinimo kaleivinių automobilių padangų, kurių savininkai turi "B" kortelę; baigiasi data dėl J, K, L, M ir N serijos raudonųjų stampų. Paskutinė diena naudoti stamp No. 24, gera dėl vieno svaro kavos.

Pergalės daržai

Chicago, Ill., Marquette Park. — Marquette Parke yra vietos Victory daržams. Pačiame parke yra gražių vietų pergalės daržams. Pašalaujama, kad vaikai pasiimtų lotus tvarkyti ir dirbti.

Nieko nekainuos gauti lotą.

Kas norėtų Marquette Parke turėti Victory daržą, tesikreipia į parko namą ir teuzsiregistruoja. Galite atsilankyti apie 1 val. po pietų.

Už pamokslą kalėjimą

Lisbon, Portugalija. — Belgų kunigas Gaston Poppe buvo nacių pasmerktas į Antverpeno kalėjimą trims metams, kad minimas kunigas savo pamoksle pasisakė prieš darbininkų gabenimą Vokietijon.

Aukšta moralė

Washington. — Kunigas John E. Foley, armijos kapelionas, pareiškė, kad Afrikoje Amerikos kareivių moralė yra aukšta. Kareiviai palieka geriausius išpuščius.

Nuostolinga ugnis

Saranac, Mich. — Birželio 1 dieną ugnis sunaikino The Universal Metal Products Company fabriką. Ugnis sukėlė apie -150,000 nuostolių.

Numiręs medis stovi 100 metų

Angliškai vadinama smedis limber gali stovėti 100 metų nudžiuvęs (numiręs). Tos rūšies medis kolei žalias labai lengvai duodasi lankstomas.

Kun. M. Urbonavičius, MIC., šiomis dienomis išvyko į Niagara Falls, N. Y., kur darbuosis lietuvių parapijoj tame mieste.

Pvt. Kaz. Boguslovas, buvęs "Draugo" intertaipistas, rašo iš Fort Sill, Okla., sveikina savo draugus ir prašo nepamiršti jo atlinkyti laiškais. Jis yra artilerijos mokyklų.

Juozas Gudaitis, buvęs Lietuvos Vyčių spaustuves menedžerius, dirbęs defense darbą (ūkyje Michigan val.), yra parvykęs savaitei į svečius pas saviškius.

Sergt. B. Filipauskas, po trumpų atostogų, grįžo į savo stovyklą Sault St. Marie. Prieš išvykdamas į kariuomenę buvo veiklus šv. Juozapo parapijos, So. Chicago, komiteto, šv. Vardo dr-jos ir parapijos choro narys.

Kun. J. Stašaitis, salezietis, atvyksta į Chicago vesti noveną į šv. Antaną Ciceroje lietuvių šv. Antano parapijos bažnyčioje. Novena prasidės birželio 4 d. Kun. J. Stašaitis yra žinomas ne tik žymus pamokslininkas, bet ir laikraščių bendradarbis.

Algirdas Kazanauskas, sūnus Kazanauskų, West Side senų gyventojų, buvo parvykęs iš U. S. kariuomenės atostogų. Pavišėjęs daugiau savaitę laiko pas tėvus, vėl išvyko atgal į savo stovyklą. Jo tėvas, Ben. J. Kazanauskas yra Mutual Federalės Bendrovės, 2202 West Cermak Rd., sekretorius.

Kun. V. Mikolaitis jau grįžo iš seminarijos, kurion buvo išvykęs po primicijų. Laikiniai apsisotojo šv. Kryžiaus parapijoj. Už savaitės kitos gaus žinią, kur ir ko kioms pareigoms skiriamas.

Juozas Gogis ir Pranas Stupuras, plačiai žinomi Bridgeporto lietuvių jaunuoliai, tarnaujantieji Dėdės Samo armijoje, šiomis dienomis yra parvykę vakacijų.

Aušros Vartų parapijos mokyklos mokslo metų užbaigia ir "graduation" bus birželio 13 d. Seserys mokytojos padedant varg. J. Brazaičiui, ruošia įdomią programą.

Barbara Motejaitytė, Aušros Vartų parapijos sodalietė ir choro narė, pavašarį baigia šv. Kazimiero akademiją. Diplomų įteikimo iškilmės bus birželio 7 d.

Tarptautiniam "Pageant", kuris įvyks birželio 20 d. ir kuriam dalyvaus ir lietuviai, kiekviena tauta turės išrinkti grupę septynių merginų, iš kurių viena bus Miss Liberty, o kitos — jos palydovės. Tai nebus grožio karalaitės rinkimas.

PLATINKITE "DRAUGĄ"

Advertisement for Public Service Company of Northern Illinois. Features illustrations of people using electrical appliances and text promoting their services. Includes the slogan 'Ready for the rag bag!' and 'Oh no, not us!'.